

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

28 mars 2013

PROJET DE LOI

modifiant le Code Civil,
le Code pénal, le Code judiciaire,
la loi du 15 décembre 1980
sur l'accès au territoire,
le séjour, l'établissement et
l'éloignement des étrangers et
la loi du 31 décembre 1851
sur les consulats et la juridiction consulaire,
en vue de la lutte contre les mariages de
complaisance et les cohabitations légales
de complaisance

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur
l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et
l'éloignement des étrangers en ce qui concerne
la lutte contre les contrats de cohabitation de
complaisance

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 15 décembre 1980
sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement
et l'éloignement
des étrangers,
en vue de qualifier le mariage
de complaisance d'infraction continue

PROPOSITION DE LOI

prévoyant de mettre systématiquement
fin au droit de séjour découlant
d'un mariage de complaisance

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INTÉRIEUR, DES AFFAIRES GÉNÉRALES ET
DE LA FONCTION PUBLIQUE
PAR
MMES **Jacqueline GALANT** ET **Nahima LANJRI**

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

28 maart 2013

WETSONTWERP

tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek,
het Strafwetboek, het Gerechtelijk Wetboek, de
wet van 15 december 1980
betreffende de toegang tot het grondgebied,
het verblijf, de vestiging en de verwijdering van
vreemdelingen en de wet
van 31 december 1851 betreffende
de consulaten en de consulaire rechtsmacht, met
het oog op de strijd tegen
de schijnhuwelijken en
de schijn-wettelijke samenwoningen

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van
15 december 1980 betreffende de toegang tot
het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de
verwijdering van vreemdelingen wat de beteugeling
van het schijnsamenlevingscontract betreft

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 15 december 1980
betreffende de toegang
tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en
de verwijdering van vreemdelingen
tot omschrijving van het schijnhuwelijk
als een voortdurend misdrijf

WETSVOORSTEL

tot systematische beëindiging
van het verblijfsrecht ingevolge
een schijnhuwelijk

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN, DE ALGEMENE
ZAKEN EN HET OPENBAAR AMBT
UITGEBRACHT DOOR
DE DAMES **Jacqueline GALANT** EN **Nahima LANJRI**

5859

**Composition de la commission à la date de dépôt du rapport/
Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag**

Président/Voorzitter: Siegfried Bracke

A. — Titulaires / Vaste leden:

N-VA	Siegfried Bracke, Koenraad Degroote, Jan Van Esbroeck, Ben Weyts
PS	Laurent Devin, Julie Fernandez Fernandez, André Frédéric, Eric Thiébaud
CD&V	Bercy Slegers, N.
MR	Denis Ducarme, Jacqueline Galant
sp.a	Peter Vanvelthoven
Ecolo-Groen	Eric Jadot
Open Vld	Bart Somers
VB	Filip De Man
cdH	Marie-Martine Schyns

B. — Suppléants / Plaatsvervangers:

Daphné Dumery, Theo Francken, Bert Maertens, Sarah Smeyers, Kristien Van Vaerenbergh
Philippe Blanchart, Alain Mathot, Patrick Moriau, Özlem Özen
Nahima Lanjri, Jef Van den Bergh
Corinne De Permentier, Luc Gustin, Marie-Christine Marghem
Karin Temmerman, Bruno Tuybens
Kristof Calvo, Fouad Lahssaini
Carina Van Cauter, Frank Wilrycx
Peter Logghe, Tanguy Veys
Josy Arens, Christian Brotcome

C. — Membre sans voix délibérative / Niet-stemgerechtigd lid:

INDEP-ONAFH Laurent Louis

N-VA	:	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>	
PS	:	<i>Parti Socialiste</i>	
MR	:	<i>Mouvement Réformateur</i>	
CD&V	:	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>	
sp.a	:	<i>socialistische partij anders</i>	
Ecolo-Groen	:	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen</i>	
Open Vld	:	<i>Open Vlaamse liberalen en democraten</i>	
VB	:	<i>Vlaams Belang</i>	
cdH	:	<i>centre démocrate Humaniste</i>	
FDF	:	<i>Fédéralistes Démocrates Francophones</i>	
LDD	:	<i>Lijst Dedecker</i>	
MLD	:	<i>Mouvement pour la Liberté et la Démocratie</i>	

<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>	<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>
DOC 53 0000/000: Document parlementaire de la 53 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000: Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA: Questions et Réponses écrites	QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)	CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV: Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV: Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN: Séance plénière	PLEN: Plenum
COM: Réunion de commission	COM: Commissievergadering
MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<p><i>Commandes:</i> Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.lachambre.be e-mail : publications@lachambre.be</p>	<p><i>Bestellingen:</i> Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.dekamer.be e-mail : publicaties@dekamer.be</p>

SOMMAIRE	Pages
I. Exposés introductifs	4
II. Discussion générale.....	8
III. Discussion des articles et votes.....	20

INHOUD	Blz.
I. Inleidende uiteenzetting	4
II. Algemene bespreking.....	8
III. Bespreking van de artikelen en stemmingen	20

Documents précédents:

Doc 53 2673/ (2012/2013):

001: Projet de loi.
002 à 005: Amendements.

Doc 53 0891/ (2010/2011):

001: Proposition de loi de M. Logghe et consorts.

Doc 53 1866/ (2011/2012):

001: Proposition de loi de MM. Annemans, Schoofs et Logghe.

Doc 53 2085/ (2011/2012):

001: Proposition de loi de MM. Annemans, Schoofs et Logghe.

Voorgaande documenten:

Doc 53 2673/ (2012/2013):

001: Wetsontwerp.
002 tot 005: Amendementen.

Doc 53 0891/ (2010/2011):

001: Wetsvoorstel van de heer Logghe c.s.

Doc 53 1866/ (2011/2012):

001: Wetsvoorstel van de heren Annemans, Schoofs en Logghe.

Doc 53 2085/ (2011/2012):

001: Wetsvoorstel van de heren Annemans, Schoofs en Logghe.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné les articles 17 à 21 du présent projet de loi ainsi que les propositions de loi jointes au cours de sa réunion du 13 mars 2013.

I. — EXPOSÉS INTRODUCTIFS

1. Exposé introductif de la secrétaire d'État à l'Asile et la Migration, à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté, adjointe à la ministre de la Justice

Mme Maggie De Block, secrétaire d'État à l'Asile et la Migration, à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté, adjointe à la ministre de la Justice, souligne l'importance du projet de loi à l'examen, en ce qu'il entend lutter contre deux phénomènes bien connus qui continuent de faire d'innombrables victimes innocentes, à savoir les mariages de complaisance et les cohabitations légales de complaisance.

Une partie importante du projet de loi contient les modifications apportées au Code civil, au Code pénal et au Code judiciaire. Ces dispositions relèvent de la compétence de la ministre de la Justice, qui commentera ces modifications. Le projet de loi poursuit en effet un double objectif, étant donné qu'il ne se limite pas à renforcer la lutte contre les mariages de complaisance, mais qu'il vise aussi à l'élargir aux cohabitations légales de complaisance.

Cette mesure est, elle aussi, indispensable, la déclaration de cohabitation légale étant, depuis 2000, une nouvelle forme officielle de cohabitation. Depuis 2008, les étrangers séjournant à l'étranger peuvent également se prévaloir d'un droit de séjour sur la base d'une déclaration de cohabitation légale, pour autant qu'ils puissent apporter la preuve d'une relation durable avec une personne séjournant en Belgique. Au cours des dernières années, cela a entraîné un glissement du mariage de complaisance vers la cohabitation légale de complaisance. Il est abusé non seulement du mariage, mais aussi de la cohabitation légale en vue d'obtenir un droit de séjour.

Pour illustrer ce propos, la secrétaire d'État explique que 5 227 demandes de séjour ont été introduites en 2012 sur le territoire dans le cadre du regroupement familial sur la base d'une déclaration de cohabitation légale, alors que ces demandes ne se comptaient qu'au nombre de 1123 demandes en 2011. De ces 5 277 demandes, 1 418 ont été refusées.

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft de artikelen 17 tot 21 van dit wetsontwerp samen met de toegevoegde wetsvoorstellen besproken tijdens haar vergadering van 13 maart 2013.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTINGEN

1. Inleidende uiteenzetting door de staatssecretaris voor Asiel, Migratie en Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding, toegevoegd aan de minister van Justitie

Mevrouw Maggie De Block, staatssecretaris voor Asiel en Migratie, Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding, toegevoegd aan de minister van Justitie, benadrukt het belang van het voorliggende wetsontwerp, omdat het de strijd aanbindt tegen twee alom gekende fenomenen die ontzettend veel onschuldige slachtoffers blijven maken, met name de schijnhuwelijken en de schijn-wettelijke samenwoningen.

Een aanzienlijk deel van het wetsontwerp bevat de wijzigingen aan het Burgerlijk Wetboek, het Strafwetboek en het Gerechtelijk Wetboek. De minister van Justitie is voor die bepalingen bevoegd, en zal die wijzigingen toelichten. De doelstelling van het wetsontwerp is immers dubbel, aangezien het niet alleen gaat om het opvoeren van de strijd tegen de schijnhuwelijken, maar ook om de verruiming van die strijd naar de schijn-wettelijke samenwoningen.

Ook dat laatste is een noodzakelijke maatregel, want sinds 2000 is de verklaring van wettelijke samenwoning een nieuwe officiële vorm van samenleven. Sedert 2008 kunnen vreemdelingen die in het buitenland verblijven eveneens een verblijfsrecht invoeren op basis van een verklaring van wettelijke samenwoning, voor zover zij een duurzame relatie kunnen aantonen met iemand die in België verblijft. Dat heeft de laatste jaren geleid tot een verschuiving van het schijnhuwelijk naar de schijn-wettelijke samenwoning. Niet alleen het huwelijk maar ook de wettelijke samenwoning worden misbruikt om een verblijfsrecht te bekomen.

Ter illustratie licht de staatssecretaris toe dat in 2012 5227 aanvragen werden ingediend voor een verblijf op het grondgebied in het kader van de gezinshereniging op basis van een verklaring van wettelijke samenwoning, terwijl het er in 2011 slechts 1123 waren. Van die 5227 aanvragen werden er 1418 geweigerd.

Il s'impose de lutter contre ces abus, dès lors qu'ils peuvent détruire des vies. La secrétaire d'État entend trop de récits de victimes, surtout des femmes, qui ont le courage de le faire. Il leur est très pénible d'admettre qu'elles ont été dupées par leurs sentiments et trompées par leur partenaire, alors que l'amour semblait réel. Elles doivent constater qu'une fois l'autorisation de séjour définitive en poche, leur partenaire les a abandonnées et que l'obtention d'une autorisation de séjour était son seul objectif.

Plusieurs communes bruxelloises et les grandes villes telles qu'Anvers et Charleroi enregistrent un nombre important de mariages suspects. Il convient de distinguer les mariages blancs contractés moyennant finances et les mariages gris caractérisés par la bonne foi d'une des parties. Cette partie est sincère et croit réellement que le futur conjoint rêve d'une vie à deux. Il s'agit souvent de personnes fragilisées que les autorités se doivent parfois de protéger contre elles-mêmes. Une association au nom évocateur "Cœurs piégés" vient d'ailleurs d'être créée pour venir en aide aux victimes de cette arnaque aux sentiments. Cela démontre que la problématique est réelle.

Les victimes innocentes méritent d'être mieux protégées et d'être rétablies dans leur honneur et leur amour-propre. Le projet de loi doit permettre d'y parvenir grâce aux mesures suivantes. Il prévoit tout d'abord la possibilité de lutter contre la cohabitation légale, face à laquelle les officiers de l'état civil et le parquet sont jusqu'à présent démunis. Force leur est souvent de constater que lorsqu'ils refusent un mariage en raison d'une forte présomption de situation de complaisance, une déclaration de cohabitation légale est faite.

L'insertion d'une définition de la cohabitation légale de complaisance dans le Code civil permet, à l'instar de ce qui se fait déjà pour les mariages, aux officiers de l'état civil et au parquet de mener une enquête lorsqu'un doute surgit quant aux intentions réelles des cohabitants. Le procureur du Roi dispose désormais d'un délai maximal de cinq mois au lieu de deux mois pour mener une enquête en cas de doutes fondés quant à une déclaration de mariage ou une déclaration de cohabitation légale. On ne peut dès lors se prévaloir d'un droit de séjour lorsqu'une telle enquête a été ouverte et qu'elle conduit à une décision de refus.

Tout comme le mariage de complaisance, la cohabitation légale de complaisance est punie par la loi sur les

Die misbruiken moeten worden aangepakt omdat zij levens kunnen verwoesten. Al te vaak aanhoort de staatssecretaris verhalen van slachtoffers, vooral vrouwen, die de moed hebben dat te doen. Het is voor hen zeer pijnlijk om te moeten toegeven dat ze de dupe zijn geweest van hun gevoelens en dat zij bedrogen werden door hun partner, terwijl het om ware liefde leek te gaan. Ze moeten vaststellen dat eens de definitieve verblijfsvergunning op zak is, hun partner hen in de steek heeft gelaten en enkel uit was op een verblijfsvergunning in ons land.

In tal van Brusselse gemeenten, alsook in grote steden zoals Antwerpen en Charleroi, worden veel "verdachte" huwelijken gesloten. Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen de schijnhuwelijken die tegen betaling worden aangegaan en de schijnliefdeshuwelijken, waarbij één van de partners te goeder trouw is; deze partner is oprecht en gaat er echt van uit dat de toekomstige echtgenoot echt een leven samen wil uitbouwen. Vaak gaat het om "kwetsbare" personen die door de overheid soms tegen zichzelf moeten worden beschermd. In dat verband werd overigens onlangs een vereniging opgericht met de veelbetekenende naam "Bedrogen harten", om de slachtoffers van deze zwendel met gevoelens op te vangen. Een en ander geeft aan dat het vraagstuk reëel is.

De onschuldige slachtoffers verdienen een betere bescherming, eerherstel en het herstel van hun eigenwaarde. Het wetsontwerp moet dat als volgt mogelijk maken. Vooreerst voorziet het de mogelijkheid om de strijd aan te binden tegen de schijn-wettelijke samenwoning, waartegen de ambtenaren van de burgerlijke stand en het parket op tot heden machteloos staan. Zij moeten vaak vaststellen dat wanneer ze een huwelijk weigeren omwille van een sterk vermoeden van een schijn-toestand, een verklaring van wettelijke samenwoning wordt afgelegd.

Door de invoering van de definitie van schijn-wettelijke samenwoning in het Burgerlijk Wetboek kunnen de ambtenaren van de burgerlijke stand en het parket, net zoals dat reeds het geval was voor huwelijken, een onderzoek voeren als er twijfel rijst over de werkelijke intenties van de samenwonenden. De procureur des Konings beschikt voortaan in geval van gegronde twijfels bij een huwelijksaangifte of bij een verklaring van wettelijke samenwoning over een maximale termijn van vijf maanden in plaats van twee maanden om een onderzoek te doen. Een verblijfsrecht kan dus niet worden ingeroepen wanneer dergelijk onderzoek werd ingesteld en leidt tot een weigeringsbeslissing.

Net zoals een schijnhuwelijk wordt de schijn-wettelijke samenwoning in de Vreemdelingenwet strafbaar

étrangers et une peine alourdie est prévue allant d'un mois à 3 ans d'emprisonnement et une amende de 50 à 500 euros, au lieu d'une peine d'emprisonnement de 8 jours à 3 mois et d'une amende de 26 à 100 euros. Des peines plus sévères ont également été instaurées en cas de circonstances aggravantes, telles que la contrainte. Toute personne qui force quelqu'un à souscrire à une cohabitation légale s'expose désormais à une peine d'emprisonnement de 3 mois à 5 ans et à une amende de 250 à 5 000 euros. Les peines actuellement prévues dans la loi sur les étrangers sont trop légères pour avoir un effet dissuasif. Les mêmes peines s'appliquent également au mariage forcé et à la cohabitation forcée et sont inscrites dans le Code pénal.

Autre nouveauté, qui constitue parallèlement une simplification administrative importante: le juge pénal qui prononce une condamnation pour mariage de complaisance ou cohabitation légale de complaisance pourra prononcer, dans le même jugement, la nullité du mariage ou de la cohabitation légale. La victime n'est donc pas nécessairement tenue de saisir le juge civil pour obtenir la nullité du mariage ou de la cohabitation légale. Il s'agit assurément d'un élément positif pour la victime, qui pourra être réhabilitée plus rapidement.

Le juge pénal qui condamne un auteur pour avoir contracté un mariage ou une cohabitation légale de complaisance, peut donc également par le même jugement prononcer l'annulation dudit mariage ou de ladite cohabitation légale. Pour que le jugement soit opposable aux deux parties concernées, le ministère public peut appeler en intervention forcée l'époux ou le cohabitant qui n'est pas présent à l'instance afin qu'il puisse se défendre contre l'annulation de son mariage ou de sa déclaration de cohabitation légale.

Étant donné qu'une annulation définitive d'un mariage ou d'une cohabitation légale a une influence directe sur la situation de séjour d'un étranger, il est également prévu que l'Office des étrangers (OE) soit informé d'une telle décision passée en force de chose jugée. L'OE peut ainsi immédiatement réévaluer, sur la base des nouveaux éléments, la situation de séjour de l'étranger concerné.

Dans ce contexte, la secrétaire d'État mentionne que l'OE peut aussi désormais imposer une interdiction d'entrée de cinq ans maximum lorsqu'il met fin, sur la base d'une condamnation, au séjour d'une personne condamnée pour mariage de complaisance ou cohabitation légale de complaisance. Cette personne ne peut alors plus pénétrer dans l'Espace Schengen durant les

gemaakt en wordt een verhoogde gevangenisstraf ingevoerd van 1 maand tot 3 jaar en een geldboete van 50 tot 500 euro, in plaats van een gevangenisstraf van 8 dagen tot 3 maanden of een geldboete van 26 tot 100 euro. Ook werden zwaardere straffen ingevoerd indien er verzwarende omstandigheden, zoals dwang, aanwezig zijn. Een persoon die iemand dwingt wettelijk samen te wonen, riskeert voortaan een celstraf van 3 maanden tot 5 jaar en een boete van 250 tot 5 000 euro. De straffen die vandaag voorzien zijn in de Vreemdelingenwet zijn te licht om een afschrikkend effect te hebben. Dezelfde straffen gelden ook voor een gedwongen huwelijk of gedwongen samenwoning en zijn in het Strafwetboek opgenomen.

Een ander nieuw element, dat tevens een belangrijke administratieve vereenvoudiging betekent, is dat de strafrechter die een veroordeling uitspreekt omwille van een schijnhuwelijk of schijnsamenwoning in hetzelfde vonnis een huwelijk of wettelijke samenwoning nietig kan verklaren. Het slachtoffer moet dus niet noodzakelijk naar de burgerlijke rechter stappen om de nietigheid van zijn huwelijk of wettelijke samenwoning te bekomen. Dat is zeker een goede zaak voor het slachtoffer, die aldus vlugger eerherstel kan bekomen.

De strafrechter die een dader veroordeelt wegens het aangaan van een schijnhuwelijk of een schijn-wettelijke samenwoning kan dat schijnhuwelijk of die schijn-wettelijke samenwoning dus in hetzelfde vonnis vernietigen. Om het vonnis tegenstelbaar te maken aan de beide betrokken partijen, kan het openbaar ministerie "de echtgenoot" of "de wettelijk samenwonende" die verstek heeft gegeven, gedwongen in het geding doen tussenkomen, opdat hij zich zou kunnen verdedigen tegen de vernietiging van zijn "huwelijk" of zijn verklaring van wettelijke samenwoning.

Aangezien een definitieve nietigverklaring van een huwelijk of een verklaring van wettelijke samenwoning een rechtstreekse invloed heeft op de verblijfsituatie van een vreemdeling, wordt eveneens voorzien dat de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) in kennis wordt gesteld van een dergelijke uitspraak die in kracht van gewijsde is gegaan. DVZ kan dus op basis van de kennis van de nieuwe feiten onmiddellijk overgaan tot een herevaluatie van de verblijfsituatie van de betrokken vreemdeling.

In die context vermeldt de staatssecretaris dat DVZ voortaan ook een inreisverbod van maximaal vijf jaar kan opleggen wanneer ze op basis van de veroordeling een einde stelt aan het verblijf van een persoon die veroordeeld werd voor een schijnhuwelijk of schijn-wettelijke samenwoning. Daardoor mag die persoon gedurende de volgende vijf jaar de Schengenzone niet betreden.

cinq années qui suivent. Dans la mesure où le mariage de complaisance ou la cohabitation légale de complaisance constitue une forme particulière de fraude, il semble logique que la durée de l'interdiction d'entrée soit plus longue que la période de trois ans maximum qui est prévue pour les étrangers qui prolongent leur séjour illégal.

La secrétaire d'État souligne que le projet de loi constitue une réelle avancée, non seulement dans la lutte contre les mariages de complaisance, mais aussi et surtout dans la lutte contre les cohabitations légales de complaisance. L'inégalité de traitement entre le mariage et la cohabitation légale qui, jusqu'à présent, ouvrait la porte aux abus, est supprimée. Dorénavant, dans les deux cas, une enquête préventive est possible. L'on évite ainsi que la cohabitation légale ne soit une alternative trop facile pour obtenir un droit de séjour en cas de refus du mariage.

2. Exposé introductif de la proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers en ce qui concerne la lutte contre les contrats de cohabitation de complaisance, DOC 53 891/001

M. Peter Logghe (VB) souligne qu'un nombre croissant de personnes concluent un contrat de cohabitation de complaisance au lieu d'un mariage de complaisance afin d'échapper au contrôle des services publics. Partant de ce constat, la proposition de loi entend éviter que la conclusion d'un contrat de cohabitation soit assortie d'effets en matière de droit de séjour.

3. Exposé introductif de la proposition de loi modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, en vue de qualifier le mariage de complaisance d'infraction continue, DOC 53 1866/001

M. Peter Logghe (VB) souligne que la proposition de loi 53 1866 vise à incriminer, outre le fait de contracter un mariage de complaisance, également celui d'être marié sur la base d'un mariage de complaisance, et ce, afin d'empêcher que la prescription de l'action publique n'intervienne avant que le mariage de complaisance ne soit découvert et de permettre également de poursuivre pénalement les mariages de complaisance contractés à l'étranger.

Aangezien het schijnhuwelijk of de schijnsamenwoning een bijzondere vorm van fraude is, lijkt het logisch dat de duur van het inreisverbod langer is dan wat voorzien is voor de vreemdelingen die hun illegaal verblijf voortzetten en die een inreisverbod van maximaal drie jaar kunnen krijgen.

De staatssecretaris benadrukt dat het wetsontwerp een reële vooruitgang betekent, niet alleen in de strijd tegen de schijnhuwelijken maar ook en vooral in de strijd tegen de schijn-wettelijke samenwoning. De ongelijke behandeling tussen het huwelijk en de wettelijke samenwoning die tot op heden aanleiding gaf tot misbruiken wordt weggewerkt. Voortaan is in beide gevallen een preventief onderzoek mogelijk. Zo wordt vermeden dat de wettelijke samenwoning een al te gemakkelijk alternatief is om een verblijfsrecht te verkrijgen wanneer het huwelijk wordt geweigerd.

2. Inleidende uiteenzetting bij het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat de beteugeling van het schijnsamenlevingscontract betreft (DOC 53 891/001)

De heer Peter Logghe (VB) beklemtoont dat steeds meer mensen een schijnsamenlevingsovereenkomst sluiten als alternatief voor een schijnhuwelijk, teneinde de controle door de overheid te ontlopen. Op grond van die vaststelling beoogt dit wetsvoorstel te voorkomen dat het aangaan van een samenlevingsovereenkomst verblijfsrechtelijke gevolgen heeft.

3. Inleidende uiteenzetting bij het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen tot omschrijving van het schijnhuwelijk als een voortdurend misdrijf (DOC 53 1866/001)

De heer Peter Logghe (VB) geeft aan dat dit wetsvoorstel beoogt niet alleen het aangaan van een schijnhuwelijk strafbaar te stellen, maar ook het gehuwd zijn op basis van een schijnhuwelijk. Het ligt in de bedoeling te voorkomen dat de verjaring van de strafvordering intreedt voordat het schijnhuwelijk aan het licht komt, alsook de strafrechtelijke vervolging van in het buitenland aangegane schijnhuwelijken mogelijk te maken.

4. Exposé introductif de la proposition de loi prévoyant de mettre systématiquement fin au droit de séjour découlant d'un mariage de complaisance, DOC 53 2085/001

M. Peter Logghe (VB) explique que la proposition de loi vise à mettre fin au droit de séjour d'un étranger lorsque le mariage en vertu duquel il s'est vu accorder le bénéfice de ce droit a été annulé. Pour ce faire, la décision d'annulation sera notifiée à l'Office des étrangers, qui fera immédiatement le nécessaire pour retirer l'autorisation de séjour et délivrer un ordre de quitter le territoire.

II. — DISCUSSION GÉNÉRALE

1. Interventions des membres

M. Theo Francken (N-VA) explique que le projet de loi est le premier qui, depuis des années, prenne à bras-le-corps la problématique des mariages de complaisance et des cohabitations légales de complaisance. Les chiffres relatifs au nombre de mariages de complaisance sont en effet extrêmement faibles. Il est donc positif que le juge soit habilité à prononcer, dans la foulée de la peine, l'annulation du mariage. Autrefois, seule la peine était infligée et la validité du mariage demeurait intacte. La réglementation manquait dès lors son objectif puisqu'elle ne s'attaquait pas au but du mariage de complaisance, à savoir l'obtention du titre de séjour. L'intervenant demande toutefois de préciser la différence entre l'annulation du mariage et celle du titre de séjour. L'annulation entraîne-t-elle automatiquement le retrait du titre de séjour? La carte de séjour est en effet au cœur de ce dossier.

Le relèvement du taux de la peine est un élément positif. On a manifestement entendu l'appel du procureur général d'Anvers, M. Liégeois (DOC 53 1787/001). Les peines étaient en effet trop faibles, si bien qu'elles n'avaient aucun effet dissuasif. L'intervenant plaide pour des peines encore plus sévères et il présentera des amendements en ce sens. Le durcissement de la peine correspond à ce que prévoyait une proposition de loi précédente de Mme Lanjri (DOC 53 0718/001). Le projet de loi à l'examen va, en tout cas, dans la bonne direction.

L'intervenant se réjouit par ailleurs de la mesure qui habilite les postes consulaires à délivrer des certificats de non-empêchement à mariage. L'élargissement de la compétence d'investigation des agents consulaires est essentiel. L'allongement à cinq mois du délai d'enquête du parquet constitue un autre élément positif. Le fonctionnaire a, lui aussi, davantage de temps pour

4. Inleidende uiteenzetting bij het wetsvoorstel tot systematische beëindiging van het verblijfsrecht ingevolge een schijnhuwelijk (DOC 53 2085/001)

De heer Peter Logghe (VB) legt uit dat dit wetsvoorstel beoogt het verblijfsrecht van een vreemdeling te beëindigen indien het huwelijk dat hem dit verblijfsrecht opleverde, nietig wordt verklaard. Daartoe zal de beslissing tot vernietiging ter kennis worden gebracht van de Dienst Vreemdelingenzaken, die onmiddellijk het nodige zal doen om de verblijfsvergunning in te trekken en een bevel om het grondgebied te verlaten, af te geven.

II. — ALGEMENE BESPREKING

1. Betogen van de leden

De heer Theo Francken (N-VA) geeft aan dat het wetsontwerp het eerste is sedert jaren dat de problematiek van de schijnhuwelijken en schijnsamenwoningen aanpakt. De cijfers over het aantal schijnhuwelijken zijn immers bedroevend laag. Het is dan ook positief dat aan de rechter de mogelijkheid wordt gegeven om naast de straf in één beweging ook het huwelijk nietig te verklaren. Voordien werd enkel een straf uitgesproken, maar bleef de geldigheid van het huwelijk overeind. Op die manier miste de regeling haar doel, aangezien aan de doelstelling van het schijnhuwelijk, met name de verblijfstitel, niet werd geraakt. De spreker vraagt echter om een bijkomende verduidelijking tussen de nietigverklaring van het huwelijk en de verblijfsvergunning. Leidt de nietigverklaring ook meteen tot de intrekking van de verblijfstitel? Die verblijfskaart is immers de essentie van het verhaal.

De hogere strafmaat is een positief element. Er werd duidelijk gehoor gegeven aan de vraag van de procureur-generaal van Antwerpen, de heer Liégeois (DOC 53 1787/001). De straffen waren immers te laag, en creëerden aldus geen afschrik-effect. De spreker pleit voor nog hogere straffen, en zal in die zin amendementen indienen. De hogere strafmaat komt overeen met wat is voorzien in een eerder wetsvoorstel van mevrouw Lanjri (DOC 53 0718/001). Het voorliggende wetsontwerp is in ieder geval een stap in de goede richting.

De spreker juicht ook de maatregel toe die de consulaire posten de wettelijke bevoegdheid geeft om attesten van geen huwelijksbeletsel af te leveren. De uitbreiding van de onderzoeksbevoegdheid van de consulaire ambtenaren is heel belangrijk. Ook de verlenging van de onderzoekstermijn voor het parket naar vijf maanden is een goede zaak. Ook de ambtenaar krijgt meer tijd

apprécier l'authenticité de la déclaration de mariage ou de cohabitation légale. Tous ces éléments bénéficient de l'appui de la N-VA.

M. Francken attire ensuite l'attention sur la discussion relative au dépassement du délai d'enquête par l'officier de l'état civil. Le projet de loi opte, dans ce cas, pour une décision automatiquement favorable. S'il aurait préféré une décision automatiquement défavorable, l'intervenant peut comprendre le choix politique qui a été opéré, étant donné que, pour les nouvelles règles en matière de regroupement familial, il a également été décidé de réserver automatiquement une suite positive en cas d'absence de décision dans le délai imparti.

Enfin, force est de constater que d'aucuns multiplient souvent les tentatives pour contracter un mariage de complaisance ou procéder à une cohabitation légale de complaisance. L'intervenant est dès lors favorable à la sanction qui consiste à priver l'intéressé pendant un an de la possibilité de se marier ou de cohabiter légalement. Dans la plupart des cas, il s'agit, en effet, de constructions mises sur pied délibérément dans le but d'accorder un droit de séjour à une personne. M. Francken conclut que pour sanctionner correctement le mariage de complaisance et la cohabitation légale de complaisance, il faut principalement se focaliser sur la privation du titre de séjour, car l'obtention de ce titre est le but poursuivi par les intéressés. L'interdiction d'entrée est également capitale. Les amendes et les peines d'emprisonnement n'ont qu'une importance secondaire.

Mme Julie Fernandez Fernandez (PS) souligne que le groupe PS ne peut pas dire qu'il soit particulièrement satisfait de ce projet de loi, même s'il est exact qu'il contient des éléments positifs. L'intervenante évoque en particulier les délais clairs qui seront dorénavant fixés pour mener à bien les procédures permettant d'autoriser ou non un mariage ou une cohabitation légale impliquant un ressortissant d'un pays étranger.

Par contre, le groupe PS s'étonne que soit confiée à un juge pénal la possibilité d'annuler un acte civil, d'autant plus que les conséquences au civil de l'acte annulé sont quant à elles renvoyées devant un juge civil et que l'une des parties ne pourra que difficilement assurer sa défense puisqu'elle aura été renvoyée du territoire. L'intervenante se réfère à cet égard à l'amendement n° 22 (DOC 53 2673/003), qui vise à encadrer la possibilité d'annulation.

L'intervenante remarque en outre qu'il est étonnant de voir apparaître des sanctions qui relèvent de la double — voire même de la quadruple peine: une annulation du mariage ou de la cohabitation légale, une amende

om de waarachtigheid van de huwelijksverklaring of de wettelijke samenwoning te beoordelen. Al die elementen genieten de steun van de N-VA.

De heer Francken wijst daarnaast op de discussie over het overschrijden van de onderzoekstermijn door de ambtenaar van de burgerlijke stand. Het wetsontwerp opteert in dat geval voor een automatische gunstige beslissing. De spreker zou een automatische negatieve beslissing verkiezen, maar toont ook begrip voor de gemaakte beleidskeuze, aangezien ook in de nieuwe regels op de gezinshereniging wordt geopteerd voor een automatisch positieve gevolg in geval van het uitblijven een beslissing binnen de vastgelegde termijn.

Ten slotte moet men vast stellen dat personen vaak meerdere pogingen ondernemen om een schijnhuwelijk te sluiten of tot schijnsamenwoning over te gaan. De spreker pleit dan ook voor de sanctie dat die persoon gedurende één jaar niet langer kan huwen of wettelijk samenwonen. In de meeste gevallen gaat het immers om bewust opgezette constructies om iemand een verblijfsrecht te geven. De heer Francken besluit dat een goede bestraffing van het schijnhuwelijk en de schijnsamenwoning zich voornamelijk moet toespitsen op het ontnemen van de verblijfstitel. Daar is het de betrokkenen immers om te doen. Ook het inreisverbod is van groot belang. De geldboetes en gevangenisstraffen zijn slechts van secundair belang.

Mevrouw Julie Fernandez Fernandez (PS) geeft aan dat de PS-fractie niet onverkort tevreden is over het wetsontwerp. Het bevat niettemin positieve elementen: de spreekster verwijst meer bepaald naar de duidelijke termijnen die voortaan zullen gelden om de procedures af te ronden die erop gericht zijn een huwelijk of een wettelijke samenwoning waarbij een ingezetene uit een ander land betrokken is, al dan niet toe te staan.

De PS-fractie is wel verwonderd dat een strafrechter de mogelijkheid krijgt een akte van burgerlijk recht nietig te verklaren, te meer omdat de burgerrechtelijke gevolgen van de vernietigde akte naar een burgerlijke rechter worden verwezen en dat een van de partijen zich moeilijk zal kunnen verdedigen, aangezien die werd uitgewezen. De spreekster verwijst naar amendement nr. 22 (DOC 53 2673/003), dat ertoe strekt de mogelijkheden tot nietigverklaring af te bakenen.

Voorts merkt de spreekster op dat het verwonderlijk is dat wordt voorzien in sancties die een dubbele of zelfs viervoudige bestraffing inhouden: een nietigverklaring van het huwelijk of van de wettelijke samenwoning, een

ou une peine de prison, un éloignement du territoire et une interdiction de retour pouvant aller jusque 5 ans!

Par ailleurs, le texte du projet de loi paraît conçu exclusivement pour répondre aux victimes belges d'abus, mais ne semble pas prendre en compte, le moins du monde, les victimes d'origine étrangère. L'intervenante regrette que ne soit protégée qu'une seule des deux parties, suivant leur pays d'origine. Or, il s'agit d'abus commis également par les filières de traite des êtres humains. Il aurait été bienvenu d'adopter une approche plus équilibrée à cet égard.

Enfin, Mme Fernandez Fernandez évoque le commentaire de l'article 19 en projet où il est stipulé que *“les amendes plus élevées sont avant tout utiles pour sanctionner l'époux qui a permis l'obtention d'un avantage en matière de séjour et qui a sciemment participé au mariage de complaisance. Les amendes ne sont pas de nature à dissuader l'époux qui obtient l'avantage en matière de séjour, étant donné que la plupart du temps ces personnes ne disposent pas de ressources suffisantes. Pour ces dernières, seule une peine d'emprisonnement importante aura un effet dissuasif.”* L'intervenante juge que cette observation est stigmatisante et insultante à l'égard de ces personnes. C'est aussi une manière d'orienter d'une façon assez stricte la liberté du juge, ce qui ne trouve pas sa place dans des travaux parlementaires.

M. Bart Somers (Open Vld) explique que le projet de loi à l'examen donne une nouvelle fois tort à ceux qui ont prétendu qu'une adaptation de la politique migratoire était impossible sous l'actuel gouvernement. Avec les autres initiatives législatives en la matière, les flux migratoires sont réorientés et la migration se déroule dans un cadre toujours plus clair et plus strict. Cette approche offre aux migrants une meilleure protection légale, accroît les opportunités d'ascension sociale, renforce la cohésion sociale et combat les abus.

Le projet de loi élimine une série de problèmes existants liés au mariage de complaisance. Il constitue un moyen d'obtenir un permis de séjour. Jusqu'à présent, nous disposons de trop peu d'instruments pour lutter contre ce phénomène. Aujourd'hui, l'officier de l'état civil et le parquet ont plus de temps pour procéder à une enquête. Parallèlement, les sanctions sont plus sévères, et partant, crédibles. La secrétaire d'État pourrait-elle confirmer qu'en cas d'annulation du mariage, la carte de séjour sera également retirée? La cohabitation

geldboete of gevangenisstraf, een verwijdering van het grondgebied en een terugkeerverbod dat tot vijf jaar kan duren!

Ook lijkt het erop dat de tekst van het wetsontwerp uitsluitend is opgevat om een antwoord aan te reiken voor de Belgische slachtoffers van misbruiken, maar dat absoluut geen rekening houdt met de slachtoffers van vreemde origine. De spreekster betreurt dat slechts een van de twee partijen wordt beschermd, afhankelijk van het land van herkomst. Het gaat echter ook om misbruiken door de mensenhandelcircuits. Een in dat opzicht meer evenwichtige aanpak ware beter geweest.

Tot slot verwijst mevrouw Fernandez Fernandez naar de commentaar bij artikel 19 van het wetsontwerp, waarin het volgende wordt aangegeven: *“De hogere geldboetes zijn voornamelijk zinvol om de echtgenoot te straffen die het verblijfsrechtelijk voordeel verschaft en die welbewust aan het schijnhuwelijk meewerkt. De geldboetes zijn niet van aard om de echtgenoot die het verblijfsrechtelijk voordeel bekomt af te schrikken, daar deze personen in de meeste gevallen niet beschikken over voldoende bestaansmiddelen. Voor deze laatsten heeft enkel een aanzienlijke gevangenisstraf een voldoende ontradend effect.”* (DOC 53 2676/001, blz. 17). Die opmerking is volgens de spreekster stigmatiserend en beledigend ten aanzien van die mensen. Het is ook een manier om de vrijheid van de rechter op een vrij strikte wijze aan banden te leggen, en dat betaamt niet in parlementair werk.

De heer Bart Somers (Open Vld) legt uit dat het voorliggende wetsontwerp opnieuw het ongelijk aantoonde van diegenen die beweerden dat een bijsturing van het migratiebeleid onder de huidige regering onmogelijk is. Samen met de andere wetgevendende initiatieven ter zake worden de migratiestromen geheroriënteerd en verloopt de migratie in een steeds duidelijker en strikter kader. Die aanpak leidt ertoe dat de migranten zich wettelijk beter beschermd weten, dat er meer kansen zijn voor een opwaartse sociale mobiliteit, dat de sociale cohesie wordt versterkt en dat de misbruiken worden tegengegaan.

Het wetsontwerp werkt een aantal bestaande problemen rond het schijnhuwelijk weg. Het is een middel om een verblijfsvergunning te bekomen. Tot op heden bestonden er te weinig instrumenten om er tegen op te treden. Thans krijgen de ambtenaar van de burgerlijke stand en het parket meer tijd om onderzoek te voeren. Daarnaast worden de sancties verhoogd en aldus geloofwaardig gemaakt. Kan de staatssecretaris bevestigen dat bij de nietigverklaring van het huwelijk ook de verblijfskaart wordt ingetrokken? Ook de

légale de complaisance sera, elle aussi, combattue énergiquement.

Un autre élément important est les mesures d'économie en matière d'échange d'informations entre le greffier, l'état civil et l'Office des étrangers.

Enfin, l'intervenant attire l'attention sur la discussion consacrée à la notion de faute dans le cadre d'un mariage de complaisance ou d'une cohabitation légale de complaisance. Dans certains cas, les deux partenaires sont coupables, tandis que dans d'autres, il y a une partie innocente. D'un point de vue tant humain que constitutionnel, il est logique que le projet de loi tienne compte de ces victimes. Ce n'est pas elles que les sanctions visent.

L'intervenant conclut que le projet de loi revêt une importance capitale, en ce sens qu'il permet de lutter efficacement contre le mariage de complaisance et la cohabitation légale de complaisance sur le terrain. Il remédie dans une large mesure aux difficultés et problèmes actuels. Le projet de loi constitue ainsi un nouveau fondement de la politique migratoire réorientée.

Mme Jacqueline Galant (MR) indique que le groupe auquel elle appartient est plutôt satisfait que le gouvernement s'attaque au phénomène des mariages et cohabitations légales de complaisance. L'intervenante aurait néanmoins souhaité que le phénomène des mariages gris, de plus en plus répandus, fasse également l'objet d'une attention particulière. En France, notamment, il existe depuis octobre 2010, des dispositions pénales spécifiques permettant de sanctionner l'escroquerie sentimentale dont a été victime l'époux de bonne foi. La secrétaire d'État a-t-elle l'intention de s'attaquer à ce phénomène spécifique dans un futur proche?

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen) explique qu'elle n'a aucune objection à l'encontre des dispositions du projet de loi, qui entendent transposer les dispositions applicables aux mariages de complaisance aux cohabitations légales de complaisance. Il est en effet logique de traiter ces deux phénomènes de la même manière. L'intervenante remarque par contre que ce qui pose problème, c'est la manière dont on tente de détecter les mariages de complaisance et qui aboutit parfois à qualifier comme tels des mariages ayant donné lieu à la naissance d'un ou plusieurs enfants.

Mme Genot évoque à ce sujet les motivations farfelues à la base de certaines décisions (par exemple, la différence d'âge, un divorce antérieur...) et qui se justifient par la volonté manifeste d'arrêter le flux migratoire au mépris du respect de la vie privée et de la vie

schijnsamenwoning zal op een doortastende manier worden aangepakt.

Een ander belangrijk element vormen de kostenbesparende maatregelen over de informatie-uitwisseling tussen de griffier, de burgerlijke stand en DVZ.

Ten slotte wijst de spreker op de discussie rond de schuld aan een schijnhuwelijk of schijnsamenwoning. In sommige gevallen zijn beide partners schuldig, in een andere gevallen is er een onschuldige partij. Het is vanuit humaan en rechtstatelijk oogpunt logisch dat het wetsontwerp oog heeft voor die slachtoffers. De sancties zijn niet voor hen bedoeld.

De spreker besluit dat het wetsontwerp van zeer groot belang is, omdat het daadwerkelijk het schijnhuwelijk en de schijnsamenwoning kan aanpakken op het terrein. De bestaande moeilijkheden en problemen worden in hoge mate opgevangen. Het wetsontwerp vormt aldus een nieuwe bouwsteen van het geheeroriënteerde migratiebeleid.

Mevrouw Jacqueline Galant (MR) geeft aan dat de fractie waarvan zij deel uitmaakt, vrij tevreden is dat de regering optreedt tegen de schijnhuwelijken en de schijn-wettelijke samenwoningen. De spreekster wenst niettemin dat ook aandacht wordt besteed aan de steeds talrijker wordende schijnliefdeshuwelijken. Met name in Frankrijk gelden sinds oktober 2010 specifieke strafrechtelijke bepalingen die de mogelijkheid bieden bestraffend op te treden tegen oplichting waarbij misbruik van gevoelens wordt gemaakt en waarvan de echtgenoten die te goeder trouw zijn, het slachtoffer zijn geworden. Is de staatssecretaris van plan dat specifieke fenomeen binnenkort aan te pakken?

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen) heeft geen enkel bezwaar tegen de bepalingen van het wetsontwerp die ertoe strekken de wettelijke regeling ter bestrijding van de schijnhuwelijken ook te doen gelden in verband met de schijn-wettelijke samenwoningen - het is immers logisch beide op dezelfde manier aan te pakken. De spreekster merkt op dat er daarentegen wel een probleem rijst aangaande de wijze waarop men schijnhuwelijken wil opsporen; het leidt er soms toe dat huwelijken waaruit een of meerdere kinderen zijn geboren, als schijnhuwelijken worden bestempeld.

Mevrouw Genot verwijst naar de zonderlinge grondslagen van sommige beslissingen (bijvoorbeeld het leeftijdsverschil, een vroegere echtscheiding enzovoort), die overduidelijk worden ingegeven door het streven een einde te maken aan de migratiestroom,

familiale. Sous le prétexte de traquer d'éventuels fraudeurs, les futurs époux sont soumis à des questionnaires exagérément précis avec la conséquence que ceux qui sont réellement de mauvaise foi se préparent bien souvent à cet exercice alors que les autres échouent. L'intervenante reconnaît qu'il est nécessaire de protéger les plus vulnérables à l'encontre des mariages gris ou forcés. Les outils proposés sont toutefois peu efficaces et n'ont pas les effets souhaités. Il est par ailleurs difficile de prouver, après coup, l'existence d'un mariage gris. L'amertume résultant d'une séparation ne permet pas toujours de déterminer objectivement s'il y a eu escroquerie sentimentale ou non.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) explique que depuis l'instauration des nouvelles règles en matière de regroupement familial, le nombre de personnes venant en Belgique pour cette raison a considérablement diminué. Il n'empêche que cela reste encore, de loin, la principale porte d'accès à notre pays. Le nombre de migrants venant en Belgique pour demander asile, pour y travailler ou y étudier est nettement plus réduit. Le regroupement familial est un droit qui depuis 2000, est non seulement possible pour ceux qui se marient, mais aussi pour ceux qui cohabitent durablement dans le cadre d'une relation.

Depuis l'arrêt de l'immigration en 1974, le nombre de canaux migratoires est limité. En conséquence, certains étrangers veulent recourir abusivement au regroupement familial pour venir en Belgique. Il est donc judicieux que le projet de loi opère une distinction entre les cas où il y a abus de la part des deux partenaires (les "mariages blancs") et ceux où l'un des deux partenaires abuse d'un partenaire innocent (les "mariages gris"). Dans la majorité des cas d'abus, on retrouve en effet une personne qui a abusé des sentiments de son partenaire de bonne foi. Dans bon nombre de cas, les victimes sont des femmes, mais de plus en plus souvent, les hommes en sont également victimes.

L'intervenante explique en outre que les mesures actuellement proposées puisent leurs racines dans le travail accompli sous la précédente législature. En mai 2010, un projet de loi analogue élaboré sous l'impulsion du ministre de la Justice de l'époque, M. Stefaan De Clerck, avait déjà été déposé mais il n'avait pu être voté à cause de la chute du gouvernement. Le gouvernement actuel a pris ce document comme base et lui a ajouté un volet consacré à la cohabitation légale de complaisance. Cet ajout est capital, dès lors qu'un grand nombre d'étrangers optent pour la cohabitation en raison des

mais waarbij de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en van het gezinsleven met voeten worden getreden. Onder het voorwendsel eventuele bedriegers op te sporen, worden aan de toekomstige echtgenoten uiterst nauwkeurige vragenlijsten voorgelegd, met het gevolg dat wie echt te kwader trouw is, zich daar heel vaak goed op voorbereidt, terwijl de anderen falen. Het lid erkent dat het nodig is de zwaksten te beschermen tegen schijnliefdeshuwelijken of gedwongen huwelijken. De voorgestelde instrumenten zijn echter niet echt doeltreffend en hebben niet de gewenste uitwerking. Het is bovendien moeilijk om achteraf het bestaan van een schijnliefdeshuwelijk aan te tonen. De bitterheid na een breuk maakt het niet altijd mogelijk objectief uit te maken of al dan niet sprake is geweest van misbruik van gevoelens.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) legt uit dat sedert de invoering van de nieuwe regels op de gezinshereniging het aantal mensen dat om die reden naar ons land komt aanzienlijk is gedaald. Toch blijft het nog veruit de grootste toegangspoort tot ons land. Het aantal personen dat naar België komt op basis van asiel of in kader van arbeids- of studiemigratie is veel kleiner. Gezinshereniging is een recht, dat sedert 2000 niet alleen mogelijk is voor mensen die huwen, maar ook voor zij die duurzaam samenwonen in een relatie.

Sedert de migratiestop in 1974 is het aantal migratiekanalen beperkt. Dat zorgt er voor dat er ook mensen zijn die van de gezinshereniging misbruik willen maken om naar België te komen. Het is daarom goed dat het wetsontwerp rekening houdt met het onderscheid tussen de gevallen waarin er misbruik is door de twee partners (de zogenaamde "mariages blancs"), en die waarbij één partner misbruik maakt van een onschuldige partner (de zogenaamde "mariages gris"). In de meeste gevallen van misbruik is er inderdaad sprake van een persoon die misbruik heeft gemaakt van de gevoelens van een te goeder trouw zijnde partner. In vele gevallen zijn de slachtoffers vrouwen, maar steeds vaker zijn ook mannen slachtoffer.

De spreker legt tevens uit dat de thans voorgestelde maatregelen hun wortels vinden in het beleidswerk tijdens de vorige legislatuur. In mei 2010 lag onder impuls van toenmalig minister van Justitie, de heer Stefaan De Clerck, reeds een dergelijk wetsontwerp ter tafel, dat door de val van de regering niet meer kon worden gestemd. De huidige regering heeft op dat document verder gewerkt, en heeft aan het ontwerp ook een luik over de schijnsamenwoning toegevoegd. Dat laatste is van essentieel belang, aangezien velen voor een schijnsamenwoning opteren omwille van de bestaande

contrôles dont font actuellement l'objet les mariages de complaisance. D'aucuns optent d'emblée pour la cohabitation légale, tandis que d'autres la choisissent après une sanction pour mariage de complaisance.

Outre les deux propositions de loi en la matière (DOC 53 0718/001 et 0719/001), l'intervenante avait également déposé une proposition de résolution en 2010 relative à la lutte contre les mariages et les cohabitations de complaisance (DOC 53 0270/001).

Pour assurer le caractère contraignant de cette réglementation, un système d'enregistrement fiable est indispensable. La création de cette base de données est également prévue dans l'accord de gouvernement. Toutes les parties concernées (parquet, état civil, Office des étrangers) peuvent consulter cette base de données dans des dossiers où au moins un des deux partenaires tire, du mariage ou de la cohabitation légale, un avantage en matière de droit de séjour. En raison des restrictions budgétaires, l'option retenue actuellement n'est pas de créer une base de données distincte, mais de prévoir une connexion avec le Registre national. L'intervenante dit comprendre ce choix pour autant que la base de données soit accessible à tous les services concernés et contienne toutes les données relatives aux dossiers contenant non seulement une condamnation pour mariage ou cohabitation légale de complaisance, mais aussi une tentative en ce sens. L'essentiel est de parvenir à l'objectif fixé. Cette base de données relèvera-t-elle de la compétence de la secrétaire d'État, ou de la ministre de la Justice ou de l'Intérieur? Qui sera chargé de la développer et de quelle manière, et quand sera-t-elle opérationnelle?

La sanction la plus efficace en cas de mariage ou de cohabitation légale de complaisance est le retrait du titre de séjour. C'est en effet pour cela que toute la construction a été mise en place. Les Belges peuvent être dissuadés par le risque d'une amende ou d'une peine d'emprisonnement. Jusqu'à présent, le régime de sanction en vigueur n'a pas été très efficace. À combien de personnes a-t-on donné, en 2012, l'ordre de quitter le territoire en raison d'un mariage de complaisance? Combien ont-elle été à le faire réellement? Selon les derniers chiffres communiqués, 416 personnes ont été contrôlées au total entre mai et décembre 2011, en vue de leur éloignement éventuel. 500 dossiers doivent encore être examinés et 246 dossiers ont été transmis au Sefor en vue d'un éloignement. Cela n'a abouti qu'à 59 rapatriements.

En 2011, le Bureau Recherches de l'Office des Étrangers a enregistré 10 728 notifications concernant d'éventuels mariages blancs. En 2011, le bureau Visa de l'Office des Étrangers a refusé un visa à 882 personnes

controles op schijnhuwelijken. Sommigen kiezen meteen voor de wettelijke samenwoning, anderen na een sanctie op hun schijnhuwelijk.

Naast twee wetsvoorstellen over de materie (DOC 53 0718/001 en 0719/001), had de spreker in 2010 ook een voorstel van resolutie ingediend over de aanpak van schijnhuwelijken en schijnsamenwoning (DOC 53 0270/001).

Voor een goede afdwingbaarheid van deze regelgeving is een degelijk registratiesysteem een absolute vereiste. De oprichting van die databank is ook voorzien in het regeerakkoord. Alle betrokken partners (parquet, burgerlijke stand, DVZ) kunnen die gegevensbank consulteren in dossiers waarin minstens één partner een verblijfsrechtelijk voordeel put uit het huwelijk of de wettelijke samenwoning. Omwille van de budgettaire krapte wordt thans niet gekozen voor een aparte databank, maar voor een koppeling aan het Rijksregister. De spreker toont begrip voor die keuze, op voorwaarde dat de gegevensbank voor alle betrokken diensten toegankelijk is en alle data bevat over de dossiers waarin niet alleen een veroordeling is voor een schijnhuwelijk of een schijnsamenwoning, maar ook in het geval van een poging daartoe. Het komt er vooral op aan de vooropgestelde doelstelling te bereiken. Zal de staatssecretaris de bevoegdheid dragen over die databank, of komt die toe aan de minister van Justitie of van Binnenlandse Zaken? Wie zal de gegevensbank uitbouwen en op welke wijze, en wanneer zal zij operationeel zijn?

De meest efficiënte sanctie voor een schijnhuwelijk of een schijnsamenwoning is de intrekking van de verblijfstitel. Die laatste is immers de reden waarom de hele constructie werd opgezet. Belgen kunnen dan weer worden afgeschrikt met een geldboete of een gevangenisstraf. Tot op heden bleek het bestaande sanctieregime weinig succesvol. Hoeveel mensen hebben in 2012 ingevolge een schijnhuwelijk het bevel gekregen om het grondgebied te verlaten? Hoeveel personen hebben dat ook daadwerkelijk gedaan? Volgens de laatst meegedeelde cijfers werden van mei tot december 2011 in totaal 416 mensen gecontroleerd met het oog op een eventuele verwijdering, moesten nog 500 gevallen worden onderzocht en werden 246 dossiers doorgegeven aan Sefor met het oog op verwijdering. Dat leidde tot slechts 59 repatriëringen.

In 2011 heeft het bureau Opsporingen van DVZ 10 728 meldingen van mogelijke schijnhuwelijken geregistreerd. Het bureau Visa van DVZ heeft in 2011 aan 882 personen een visum geweigerd wegens een

en raison d'un mariage de complaisance, et à 743 personnes dès lors que le parquet devait encore rendre un avis car l'enquête concernant l'éventualité d'un mariage de complaisance était encore en cours. En 2011, la cellule Fraude de l'Office des étrangers a procédé au retrait du titre de séjour de 116 étrangers condamnés en raison d'un mariage de complaisance. Plus de 10 000 dossiers sont donc examinés chaque année. De nombreux mariages sont refusés mais les chiffres concernant les condamnations, les annulations et les rapatriements sont particulièrement bas, et ils ne sont pas proportionnels au nombre de notifications. Il ressort des chiffres de la ville d'Anvers que le mariage est refusé dans 25 à 30 % des dossiers contrôlés. Par extrapolation, ce chiffre signifierait que le mariage devrait être refusé, pour toute la Belgique, dans au moins 20 % des dossiers.

Mme Lanjri conclut en indiquant qu'il ressort des chiffres précités que les mesures en vigueur n'ont pas l'effet escompté sur le terrain. Elle forme l'espoir que le projet de loi à l'examen permettra quant à lui d'atteindre les objectifs fixés. Il importe, pour cela, d'adresser des instructions claires aux parquets. La réalisation de la banque de données est un deuxième élément important. Il importe aussi que toutes les villes et communes adoptent une approche uniforme. Les instructions administratives données au personnel de l'état civil jouent un rôle capital à cet égard. L'Office des étrangers était autrefois déjà chargé de la rédaction d'une circulaire et d'une feuille de route, ainsi que de l'organisation de journées d'information. Cette politique est-elle poursuivie et de nouvelles initiatives sont-elles également en cours d'élaboration par suite de l'initiative législative? Des règles claires et transparentes à l'intention des communes doivent permettre de lutter contre les abus, et de protéger les couples de bonne foi par la même occasion.

L'intervenante souligne par ailleurs l'importance que revêt un point de contact central pour les victimes d'un mariage de complaisance ou d'une cohabitation de complaisance. À l'heure actuelle, les déclarations s'effectuent de diverses manières. D'aucuns s'adressent à l'OE, d'autres, à leur commune, d'autres encore, au monde politique. Un point de contact central, connu des dispensateurs d'aide et de la population, peut fournir des informations uniformes sur la procédure à suivre.

Enfin, Mme Lanjri souligne que les mariages et cohabitations de complaisance ne constituent pas une problématique purement belge. C'est pour cette raison qu'elle demande à la secrétaire d'État d'inscrire le thème à l'agenda européen et de plaider au Conseil des ministres de la Justice et de l'Intérieur de

schijnhuwelijk en aan 743 personen omdat het parket nog advies moest geven omdat het onderzoek naar een schijnhuwelijk nog lopende was. De cel Fraude van DVZ heeft in 2011 het verblijf ingetrokken van 116 vreemdelingen die veroordeeld werden wegens een schijnhuwelijk. Er worden jaarlijks dus meer dan 10 000 dossiers onderzocht. Heel wat huwelijken worden geweigerd, maar de cijfers van veroordelingen, nietigverklaringen en repatrieringen zijn bijzonder laag en staan niet in verhouding tot het aantal meldingen. Uit de cijfers van de stad Antwerpen blijkt dat in 25 tot 30 procent van de gecontroleerde dossiers het huwelijk wordt geweigerd. Een extrapolatie van dat cijfer voor gans België zou betekenen dat er toch in minstens 20 procent van de dossiers wegeringen zouden moeten zijn.

Mevrouw Lanjri besluit dat uit de genoemde cijfers blijkt dat de bestaande maatregelen op het terrein niet het gewenste effect creëren. Hopelijk bereikt het voorliggende wetsontwerp wel de beoogde doelstellingen. Daarvoor is het belangrijk dat de parketten duidelijke instructies ontvangen. Een tweede belangrijk element is de verwezenlijking van de gegevensbank. Ook een uniforme aanpak door alle steden en gemeenten is van groot belang. Op dat vlak spelen de administratieve onderrichtingen aan het personeel van de burgerlijke stand een kapitale rol. In het verleden stond DVZ reeds in voor de redactie van een omzendbrief en een draaiboek, en voor de organisatie van informatiedagen. Wordt dat beleid voortgezet, en worden er ook nieuwe initiatieven ontwikkeld naar aanleiding van het wetgevend initiatief? Duidelijke en transparante regels voor de gemeenten moeten er voor zorgen dat misbruiken worden aangepakt, en dat tegelijk te goeder trouw zijnde koppels worden beschermd.

De spreekster wijst voorts nog op het belang van een centraal meldpunt voor slachtoffers van een schijnhuwelijk of schijnsamenwoning. Momenteel gebeuren de meldingen op diverse wijze. Sommigen richten zich tot DVZ, anderen tot hun gemeente en nog anderen tot de politieke wereld. Een centraal meldpunt, dat gekend is bij de hulpverleners en de bevolking, kan eenvormige informatie geven over de te doorlopen procedure.

Tot slot onderstreept mevrouw Lanjri dat schijnhuwelijken en schijnsamenwoningen geen louter Belgische problematiek zijn. Om die reden vraagt zij dat de staatssecretaris het thema op de Europese agenda plaatst, en dat zij op de Raad van ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken van de Europese Unie (JBZ) pleit

l'Union européenne (JAI) pour une approche commune et uniforme. Qu'en est-il déjà à l'heure actuelle au niveau européen?

Mme Marie-Martine Schyns (cdH) souligne qu'il est important de légiférer en cette matière pour lutter contre les abus. Il convient de le faire dans le respect de l'article 8 de la Convention européenne des Droits de l'homme, qui consacre le droit au respect de la vie familiale. Dans ce contexte, le principe de proportionnalité doit toujours être gardé à l'esprit. L'intervenante demande à cet égard comment il sera tenu compte de ce principe en ce qui concerne la fixation des sanctions. Par ailleurs, quels seront les éléments qui seront pris en compte par l'officier de l'état civil pour décider qu'il y a lieu de surseoir à statuer, voire de refuser d'acter la déclaration?

M. Peter Logghe (VB) est satisfait de voir qu'il existe une volonté politique de s'attaquer au problème du mariage de complaisance et de la cohabitation de complaisance. On peut cependant se demander si le projet de loi à l'examen permettra d'obtenir le revirement fondamental escompté sur le terrain.

Le thème avait en effet déjà aussi été abordé lors de l'audition du 21 septembre 2011 relative aux mercuriales du procureur général près la cour d'appel d'Anvers et de l'avocat général près la cour du travail d'Anvers, plus particulièrement en ce qui concerne la politique migration et ses conséquences sur le régime social (DOC 53 1787/001). À l'époque, les magistrats avaient demandé un changement de cap de la politique. Les grandes lacunes de la politique existante se situaient au niveau de trois thèmes: l'acquisition de la nationalité, l'autorisation de séjour et les sanctions. L'intervenant doute que le projet de loi tienne suffisamment compte des objections formulées à l'époque. C'est ainsi que le régime de sanctions ne tient pas suffisamment compte de certaines circonstances aggravantes. Pourquoi n'a-t-on pas opté, en ce qui concerne le séjour, pour un retrait automatique du titre de séjour en cas de constatation d'un mariage ou d'une cohabitation de complaisance? L'évaluation par l'OE des condamnations coulées en force de chose jugée n'ouvre-t-elle pas la porte à de nouvelles batailles de procédure?

L'intervenant décèle quelques éléments positifs dans le projet de loi, comme la définition d'un contrat de cohabitation légale de complaisance et l'alourdissement — certes limité — des sanctions. Néanmoins, le projet de loi ne va pas assez loin du tout. L'intervenant annonce dès lors quelques amendements pour repousser encore plus les limites.

voor een gezamenlijke en eenvormige aanpak. Wat gebeurt er momenteel reeds op Europees niveau?

Mevrouw Marie-Martine Schyns (cdH) benadrukt dat het belangrijk is in deze aangelegenheid wetgevend op te treden om misbruiken te bestrijden. Een en ander moet gebeuren met inachtneming van artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, dat het recht op eerbiediging van het gezinsleven bekrachtigt. Het evenredigheidsbeginsel moet daarbij steeds voor ogen worden gehouden. De sprekerster vraagt in dat verband hoe met dat beginsel rekening zal worden gehouden bij de bepaling van de strafmaat. Welke elementen zal de ambtenaar van de burgerlijke stand trouwens in rekening brengen om te bepalen of het opmaken van een verklaring moet worden uitgesteld, of zelfs geweigerd?

De heer Peter Logghe (VB) is tevreden dat de politieke wil bestaat om de problematiek van het schijnhuwelijk en de schijnsamenwoning aan te pakken. Het is echter zeer de vraag of het voorliggende wetsontwerp zal zorgen voor de beoogde fundamentele ommekeer op het terrein.

Het thema kwam namelijk ook aan bod tijdens de hoorzitting op 21 september 2011 over de openingsreides van de procureur-generaal bij het hof van beroep te Antwerpen en de advocaat-generaal bij het arbeidshof te Antwerpen, meer bepaald met betrekking tot het immigratiebeleid en de gevolgen ervan op het sociale stelsel (DOC 53 1787/001). Toen vroegen de magistraten om een ingrijpende bijsturing van het beleid. De grote pijnpunten van het bestaande beleid situeerden zich rond drie thema's, namelijk de nationaliteitsverwerving, de verblijfsvergunning en de sanctionering. De spreker betwijfelt of het wetsontwerp in voldoende mate rekening houdt met de toen geformuleerde bezwaren. Zo houdt het sanctioneringsregime niet in voldoende mate rekening met bepaalde verzwarende omstandigheden. Waarom werd op het vlak van het verblijf niet geopteerd voor de automatische intrekking van de verblijfstitel bij vaststelling van een schijnhuwelijk of schijnsamenwoning? Zet de evaluatie door DVZ van veroordelingen die in kracht van gewijsde zijn gegaan de deur niet open voor nieuwe procedureslagen?

De spreker ziet enkele positieve elementen in het wetsontwerp, zoals de definitie van een schijnsamenlevingscontract en de — weliswaar lichte — verhoging van de sancties. Toch gaat het wetsontwerp in geen geval ver genoeg. De spreker kondigt dan ook enkele amendementen aan die de bakens nog meer verzetten.

Se basant sur son expérience de bourgmestre, *M. Eric Thiébaud (PS)* souligne qu'il a souvent été confronté à des soupçons de mariages blancs voire de mariages gris. Il s'agit de situations difficiles à gérer car le plus souvent, la personne dupée ignore qu'elle est manipulée et il est difficile de l'en convaincre. D'un autre côté, il faut également se rappeler que la situation inverse existe également: il se peut en effet que malgré les soupçons initiaux, le couple perdure. Il est donc extrêmement difficile de légiférer en cette matière.

Par ailleurs, les questionnaires auxquels sont soumis ces couples contiennent des questions très personnelles. Lorsqu'ils y répondent de manière trop divergente, l'avis du parquet sera négatif. De la même manière, si les réponses concordent trop, l'avis sera également bien souvent négatif. Il revient par conséquent à l'officier de l'état civil - qui n'est pas armé pour ce faire — de prendre une décision, en âme et conscience, pour les cas douteux.

Mme Jacqueline Galant (MR) confirme que le nombre de mariages gris est en hausse dans les communes rurales mais que l'officier de l'état civil ne dispose pas des instruments lui permettant de refuser ces mariages. C'est la raison pour laquelle il serait opportun de mettre sur pied une banque de données car bien souvent, les personnes ayant déjà essayé un refus, tentent leur chance dans une autre commune.

2. Réponses de la secrétaire d'État

La secrétaire d'État souligne la nécessité des mesures proposées, qui visent une politique correcte et humaine. Les chiffres montreront si les règles proposées sont suffisamment sévères. Un élément important de la procédure est la possibilité d'annulation du mariage ou de la cohabitation légale, auquel cas l'OE peut procéder immédiatement au retrait du droit de séjour (cf. articles 11, 42^{quater} et 42^{septies} de la loi sur les étrangers).

En ce qui concerne le taux de la peine, les sanctions sont les suivantes: une amende, une peine d'emprisonnement et une interdiction d'entrée de cinq ans dans l'ensemble de la zone Schengen. Cette dernière sanction a une valeur tant préventive que répressive. Les délais d'enquête sont prolongés, en vue d'augmenter leurs chances de réussite. Les peines correspondent dans une grande mesure à celles prévues par les réglementations étrangères, comme la réglementation française.

Vanuit zijn ervaring als burgemeester wijst *de heer Eric Thiébaud (PS)* erop dat hij vaak te maken heeft gehad met vermoedens dat er sprake is van een schijnhuwelijk ("*mariage blanc*") dan wel een schijnliefdeshuwelijk ("*mariage gris*"). Dit zijn moeilijke situaties, want meestal weet de bedrogen persoon niet eens dat hij of zij gemanipuleerd wordt, en het valt niet mee hem of haar daarvan te overtuigen. Het dient echter gezegd dat de omgekeerde situatie ook bestaat: het gebeurt namelijk dat de relatie standhoudt, ondanks de aanvankelijke vermoedens. Wetgevend optreden in deze aangelegenheid is dan ook een heel heikele onderneming.

De vragenlijsten die aan die paren worden voorgelegd, bevatten bovendien heel persoonlijke vragen. Als de antwoorden onderling te sterk afwijken, zal het parket een negatief advies uitbrengen, maar als de antwoorden te goed met elkaar stroken, zal het advies ook dan heel vaak negatief zijn. Wanneer er sprake is van twijfel komt het bijgevolg de ambtenaar van de burgerlijke stand toe — ofschoon hij dat eigenlijk niet kan — in eer en geweten een beslissing te nemen.

Mevrouw Jacqueline Galant (MR) bevestigt dat het aantal "grijze huwelijken" in plattelandsgemeenten in stijgende lijn gaat, maar dat het de ambtenaar van de burgerlijke stand aan instrumenten ontbreekt om dergelijke huwelijken te weigeren. Het zou daarom wenselijk zijn een gegevensbank aan te leggen, omdat de personen die al een weigering hebben opgelopen, heel vaak hun kans wagen in een andere gemeente.

2. Antwoorden van de staatssecretaris

De staatssecretaris benadrukt de noodzaak van de voorgestelde maatregelen, die gericht zijn op het voeren van een correct en humaan beleid. Uit de cijfers zal moeten blijken of de voorgestelde regels streng genoeg zijn. Een belangrijk element van de procedure vormt de mogelijkheid tot nietigverklaring van het huwelijk of de wettelijke samenwoning, waarna DVZ onmiddellijk kan overgaan tot de intrekking van het verblijfsrecht (cf. artikel 11, 42^{quater} en 42^{septies} Vreemdelingenwet).

Wat de strafmaat betreft zijn er de volgende sancties: een geldboete, een gevangenisstraf en een inreisverbod gedurende vijf jaar in de ganse Schengenzone. Dat laatste heeft zowel een preventieve als een repressieve waarde. De onderzoekstermijnen worden verlengd, ten einde de onderzoeken meer kans op slagen te geven. De strafmaat komt in hoge mate overeen met buitenlandse regelgevingen, zoals die van Frankrijk.

Bien sûr, il existe des dossiers où les deux partenaires ont leur part de culpabilité dans le mariage de complaisance ou la cohabitation de complaisance. Dans d'autres dossiers, l'un des partenaires est innocent. Ce sont ces victimes qui prennent contact avec le cabinet ou l'OE. Il est frappant de constater, à cet égard, que ce sont de plus en plus souvent des hommes qui sont victimes et dénoncent la tromperie dont ils ont été victimes. L'existence de sites de rencontre étrangers n'y est probablement pas étrangère.

La secrétaire d'État déclare qu'il n'y a aucune raison de s'inquiéter pour ce qui est de la procédure d'annulation d'un acte de l'état civil. Les deux parties peuvent défendre leur point de vue devant le tribunal. Bien sûr, il peut être précisé à l'article 21 du projet de loi que l'annulation est prononcée à la demande du procureur du Roi ou d'une partie intéressée, mais cela est cependant déjà prévu dans le Code civil.

Si le mariage de complaisance ou la cohabitation légale de complaisance est le fait des deux partenaires, on parle de "mariage blanc". Si l'un des partenaires est victime de tromperie, il s'agit d'un "mariage gris". Il appartient au juge de déterminer s'il s'agit de l'une ou de l'autre forme de mariage.

La banque de données permettra d'éviter à l'avenir que l'on puisse faire du "shopping" entre les communes en passant d'une commune à l'autre jusqu'à l'acceptation de l'engagement conjugal.

Le Code civil contient une définition du mariage de complaisance (article 146*bis* du Code civil) et lorsqu'il y a des circonstances aggravantes, telles que des violences physiques ou morales, les peines sont alourdies.

La secrétaire d'État reconnaît le travail qui a été réalisé sur ce thème sous le gouvernement précédent, notamment l'initiative de l'ancien ministre de la Justice, M. Stefaan De Clerck. La lutte contre les mariages de complaisance et les cohabitations légales de complaisance est également un objectif de l'accord de gouvernement, qui prévoit notamment la mise en place de la banque de données. L'accès strictement réglementé au Registre national offre des garanties suffisantes en termes de respect de la vie privée. Les consultations du Registre national sont également toujours traçables. L'avis de la Commission de la vie privée a en outre été recueilli au sujet de la mesure. Le Registre national relève de la compétence du ministre de l'Intérieur. Il est important que les données insérées dans le *workflow* du Registre national soient correctes et pertinentes.

Uiteraard zijn er dossiers waarin de beide partners schuld treft aan het schijnhuwelijk of de schijnsamenwoning. In andere dossiers is er sprake van een onschuldige partner. Het zijn die slachtoffers die contact zoeken met het kabinet of DVZ. Opvallend daarbij is dat steeds vaker mannen slachtoffer zijn en het bedrog rapporteren. Het bestaan van de buitenlandse datingsites is daar wellicht niet vreemd aan.

De staatssecretaris stelt dat er geen reden is tot bezorgdheid over de procedure van nietigverklaring van een akte van de burgerlijke stand. De beide partijen kunnen hun standpunt verdedigen voor de rechtbank. Uiteraard kan in artikel 21 van het wetsontwerp worden verduidelijkt dat de nietigverklaring wordt uitgesproken op vraag van de procureur des Konings of van een belanghebbende partij. Dat is echter ook reeds zo in het Burgerlijk Wetboek voorzien.

Indien beide partners schuld treft aan het schijnhuwelijk of de schijnsamenwoning, spreekt men over een "*mariage blanc*". Indien één van de partners het slachtoffer is van bedrog, gaat het over een "*mariage gris*". Het komt de rechter toe om de te oordelen of het om het ene of het andere gaat.

De databank zal er in de toekomst voor zorgen dat het niet langer mogelijk is om te "shoppen" tussen gemeenten, waarbij men van gemeente naar gemeente gaat tot de echtelijke verbintenis wordt aanvaard.

Het Burgerlijk Wetboek bevat een definitie van een schijnhuwelijk (artikel 146*bis* B.W.) en wanneer er verzwarende omstandigheden zijn, zoals fysiek of psychisch geweld, worden de straffen verzward.

De staatssecretaris erkent het werk dat rond het thema werd geleverd tijdens de vorige regeerperiode, met onder meer het initiatief van toenmalig minister van Justitie De Clerck. De aanpak van het schijnhuwelijk en de schijn-wettelijke samenwoning is ook een doelstelling uit het regeerakkoord, met onder meer de uitbouw van de databank. De privacy is voldoende gewaarborgd door de strikt gereguleerde toegang tot het Rijksregister. De raadplegingen van het Rijksregister zijn ook steeds traceerbaar. Bovendien werd het advies van de privacycommissie ingewonnen over de maatregel. Het Rijksregister valt onder de bevoegdheid van de minister van Binnenlandse Zaken. Het is belangrijk dat correcte en pertinente gegevens in de *workflow* van het Rijksregister worden geplaatst.

Il est exact que les départs de personnes contraintes à quitter le pays à la suite du refus de célébrer leur mariage ont jusqu'ici été trop peu nombreux. Ces chiffres s'expliquaient notamment aussi par la possibilité qu'avaient ces personnes de se tourner vers la cohabitation légale après un refus de célébrer le mariage. D'autres personnes n'hésitent pas non plus à mettre un enfant au monde, qui obtient la nationalité belge et crée ainsi des effets en matière de droit de séjour. Il est dès lors important que l'Office des étrangers soit à présent directement informé de l'annulation d'un mariage ou d'une cohabitation légale. Précédemment, ce n'était pas possible.

L'Office des étrangers va certainement organiser des journées d'information consacrées à cette modification de la loi. Il en va ainsi chaque fois que de nouvelles règles juridiques doivent être appliquées.

La secrétaire d'État souligne que le projet de loi répond en de nombreux points aux préoccupations exprimées dans la proposition de résolution relative à la lutte contre les mariages et les cohabitations de complaisance (DOC 53 0270/001). Pour ce qui est de quelques points, comme le guichet, la résolution va plus loin. Il est déjà possible actuellement de dénoncer un mariage ou une cohabitation de complaisance auprès de l'OE, qui dispose d'un helpdesk et d'une ligne destinée aux avocats par service. La secrétaire d'État prend acte de la suggestion de Mme Lanjri concernant le guichet, mais préfère que ce guichet éventuel soit intégré à ses services et non au Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme (CECLR). En effet, le CECLR ne dispose certainement pas de suffisamment de personnel pour faire fonctionner un tel guichet.

Au niveau européen, la problématique du mariage et de la cohabitation de complaisance relève des méthodes de migration illégale. Jusqu'à présent, le thème n'a guère suscité d'initiatives, étant donné que l'agenda européen a été entièrement consacré à la gestion des flux migratoires provenant notamment des Balkans ainsi qu'à la crise de l'accueil en Grèce. Chaque pays tente certes de répondre individuellement aux flux migratoires spécifiques basés sur le mariage et la cohabitation légale.

Il appartient au juge d'évaluer la proportionnalité de la sanction. Bien sûr, il y a aussi la circulaire n° COL 10/2009 du 1er octobre 2009 du Collège des procureurs généraux près les Cours d'appel sur les mariages simulés. Cette circulaire doit cependant être adaptée, car son champ d'application n'a pas été étendu à la cohabitation légale de complaisance.

Het klopt dat de uitstroom van mensen die het land moesten verlaten ingevolge de weigering van een huwelijk totnogtoe te laag was. Die cijfers waren ook te verklaren, onder meer door de mogelijkheid die mensen hadden om na een geweigerd huwelijk hun toevlucht te zoeken tot de wettelijke samenwoning. Anderen deïnen er ook niet voor terug om een kind op de wereld te zetten, dat de Belgische nationaliteit verwerft en aldus verblijfsrechtelijke gevolgen creëert. Belangrijk is dan ook dat thans DVZ rechtstreeks op de hoogte wordt gesteld van een nietigverklaring van een huwelijk of wettelijke samenwoning. Dat was voordien niet mogelijk.

DVZ zal zonder twijfel informatiedagen organiseren over de wetwijziging. Dat gebeurt telkens wanneer nieuwe rechtsregels moeten worden toegepast.

De staatssecretaris benadrukt dat het wetsontwerp op vele punten tegemoet komt aan de bezorgdheden die zijn neergelegd in het voorstel van resolutie over de aanpak van schijnhuwelijken en schijnsamenwoning (DOC 53 0270/001). Op enkele punten, zoals over het meldpunt, gaat de resolutie verder. Meldingen kunnen momenteel al gedaan worden bij DVZ, die beschikt over een helpdesk en een lijn bestemd voor advocaten per dienst. De staatssecretaris neemt akte van de suggestie van mevrouw Lanjri over het meldpunt, maar verkiest een eventueel meldpunt onder te brengen bij haar diensten, en niet bij het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding (CGKR). Het CGKR beschikt vast niet over voldoende personeel om een dergelijk meldpunt te bemannen.

Op Europees niveau valt de problematiek van het schijnhuwelijk en de schijn-wettelijke samenwoning onder de methodes voor illegale migratie. Totnogtoe werd rond het thema niet veel ondernomen, aangezien de Europese agenda volledig werd ingenomen door de aanpak van de migratiestromen vanuit onder meer de Balkan, alsook door de opvangcrisis in Griekenland. Wel tracht elk land apart een antwoord te bieden op de specifieke migratiestromen op basis van huwelijk en wettelijke samenwoning.

De beoordeling van de proportionaliteit van de sanctie komt de rechter toe. Uiteraard is er ook de omzendbrief nr. COL 10/2009 van 1 oktober 2009 van het College van Procureurs-generaal bij de Hoven van Beroep over de schijnhuwelijken. Die omzendbrief dient echter te worden aangepast, omdat het toepassingsgebied ervan niet is verruimd tot de schijn-wettelijke samenwoning.

Il n'y a en effet pas de retrait automatique du titre de séjour après l'annulation du mariage ou de la cohabitation légale. L'OE doit d'abord encore mener une enquête. Cette procédure est conforme à la réglementation européenne.

La secrétaire d'État admet qu'il n'est souvent pas facile pour les communes de prendre une décision dans les dossiers de mariage ou de cohabitation de complaisance. Il n'est en effet pas évident d'évaluer correctement les émotions et les sentiments humains. Il sera examiné si, comme le font remarquer certains membres, les questionnaires sont tout à fait pertinents sur le plan du contenu. Au besoin, ces questionnaires seront adaptés. Le système ne sera de toute façon jamais complètement étanche. Il existe des témoignages tant positifs que négatifs sur certaines décisions prises.

3. Répliques

M. Peter Logghe (VB) comprend que le projet de loi tente d'apporter une réponse au phénomène des couples qui, ayant vu leur mariage annulé, optent tout simplement pour la conclusion d'un contrat de cohabitation et échappent ainsi à tout nouveau contrôle. La proposition de loi déposée par l'intervenant appréhende la question de manière plus efficace, puisqu'elle prévoit de ne pas assortir la conclusion d'un contrat de cohabitation d'effets en matière de droit de séjour (DOC 53 0891/001), le problème se résolvant des lors en grande partie de lui-même.

Par ailleurs, la réalisation d'une enquête complémentaire par l'Office des étrangers serait apparemment une obligation imposée au niveau européen. On pourrait également se conformer à cette obligation en prévoyant une possibilité de recours contre le retrait automatique du titre de séjour opéré par l'Office des étrangers à la suite de l'annulation du mariage ou de la cohabitation légale. L'Office des étrangers pourrait alors effectuer une enquête dans le cadre de la procédure de recours. On ne voit pas très bien pourquoi cette enquête devrait avoir lieu immédiatement.

Mme Zoé Genot (Ecolo-Groen) demande à quel stade le soupçon de mariage blanc sera inscrit dans le Registre national.

M. Ben Weyts (N-VA) explique que son groupe considère que le juge devrait non seulement pouvoir statuer sur l'annulation d'un mariage ou d'une cohabitation légale, mais aussi, en cas d'annulation, sur le retrait du droit de séjour. Qu'en pense la secrétaire d'État?

Het klopt dat er geen automatische intrekking is van de verblijfstitel na de nietigheid van het huwelijk of de wettelijke samenwoning. DVZ moet eerst nog een onderzoek voeren. Die procedure is conform de Europese regelgeving.

De staatssecretaris erkent dat het vaak niet eenvoudig is voor de gemeenten om een beslissing te nemen in dossiers rond schijnhuwelijk en schijnsamenwoning. Het is immers niet evident om gevoelens en emoties van mensen correct in te schatten. Er zal onderzocht worden of, zoals sommige leden opmerken, de vragenlijsten inhoudelijk volledig pertinent zijn. Desnoods komt er een aanpassing van die lijsten. Het systeem zal hoe dan ook nooit volledig waterdicht zijn. Er bestaan getuigenissen in de positieve en in de negatieve zin over genomen beslissingen.

3. Replieken

De heer Peter Logghe (VB) begrijpt dat het wetsontwerp een antwoord tracht te bieden op het fenomeen dat mensen bij een schrapping van het huwelijk eenvoudigweg overgaan tot het sluiten van een samenlevingscontract, en aldus aan verdere controle ontsnappen. Het wetsvoorstel van de spreker lost het probleem efficiënter op, door aan het sluiten van een samenlevingscontract geen verblijfsrechtelijke gevolgen te verbinden (DOC 53 0891/001). Aldus lost het probleem grotendeels zichzelf op.

Voorts zou het bijkomend onderzoek door DVZ dus een Europese verplichting zijn. Aan die bezorgdheid kan ook worden tegemoet gekomen door een beroepsmogelijkheid te voorzien tegen de automatische intrekking van de verblijfstitel door DVZ na de nietigheid van het huwelijke of de wettelijke samenwoning. In de beroepsprocedure kan DVZ dan een onderzoek instellen. Het is niet duidelijk waarom dat onderzoek meteen moet plaatsvinden.

Mevrouw Zoé Genot (Ecolo-Groen) vraagt in welk stadium het vermoeden van schijnhuwelijk in het Rijksregister zal worden opgenomen.

De heer Ben Weyts (N-VA) legt uit dat zijn fractie ervoor pleit om de rechter niet alleen toe te laten een huwelijk of wettelijke samenwoning al dan niet nietig te verklaren, maar in geval van nietigheid ook te laten beslissen over de intrekking van het verblijfsrecht. Hoe staat de staatssecretaris tegenover die optie?

La secrétaire d'État explique que l'extension de la réglementation aux cohabitations légales procède d'un choix politique. Le projet de loi est également le fruit d'un compromis politique qui tente de concilier les différents points de vue.

En ce qui concerne la gestion des données, il convient d'opérer une distinction entre les données enregistrées dans le Registre national et celles consignées dans le dossier de l'Office des étrangers. Les soupçons de mariage ou de cohabitation de complaisance sont mentionnés dans le dossier de l'Office des étrangers, mais ils ne sont pas considérés comme des données pertinentes au sens du Registre national et ne sont donc pas repris dans celui-ci.

L'Office des étrangers est immédiatement informé de l'annulation d'un mariage ou d'une cohabitation légale, ce qui lui permet de lancer immédiatement une enquête et de procéder au retrait du titre de séjour. Il s'agit d'un nouvel élément dans le cadre de la procédure.

M. Peter Logghe (VB) demande quelle enquête complémentaire l'OE doit encore effectuer. Le juge a constaté le mariage ou la cohabitation de complaisance. Il a quand même déjà examiné la situation, étant donné que sa décision est fondée sur cet examen?

Mme Nahima Lanjri (CD&V) explique qu'en cas de condamnation pénale, l'OE en est immédiatement informé. L'OE est en effet la seule instance habilitée à octroyer ou à retirer une autorisation de séjour. Un juge ne dispose pas de la compétence de retirer un titre de séjour.

L'intervenante explique que l'enquête de l'OE peut aussi être axée sur d'autres éléments. Il se peut ainsi qu'une personne ait encore une peine d'emprisonnement à purger. Le juge se limite uniquement aux éléments du mariage ou de la cohabitation.

III. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Art. 16/1 (*nouveau*)

MM. Bert Schoofs et Peter Logghe (VB) déposent l'amendement n° 8 (DOC 53 2673/003) visant à insérer, dans le projet de loi, un article 16/1. La disposition proposée modifie l'article 10 de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers.

De staatssecretaris legt uit dat de optie van de uitbreiding van de regeling naar de wettelijke samenwoning een beleidskeuze is geweest. Het wetsontwerp is ook de vrucht van een politiek compromis, dat de verschillende standpunten tracht te verenigen.

Wat het beheer van de gegevens betreft, moet een onderscheid worden gemaakt tussen de data in het Rijksregister en het dossier bij DVZ. De vermoedens van een schijnhuwelijk of schijnsamenwoning worden opgenomen in het dossier van DVZ, maar die data zijn geen pertinente gegevens in de zin van het Rijksregister, en worden er dus evenmin in opgenomen.

DVZ wordt meteen op de hoogte gesteld van de nietigheid van een huwelijk of een wettelijke samenwoning, waardoor hij onmiddellijk een onderzoek kan instellen en overgaan tot de intrekken van de verblijfstitel. Dat is een nieuw element in de procedure.

De heer Peter Logghe (VB) stelt de vraag welk bijkomend onderzoek DVZ nog dient te voeren. De rechter heeft het schijnhuwelijk of de schijn-wettelijke samenwoning vastgesteld. Hij heeft de situatie toch reeds onderzocht, aangezien zijn beslissing op dat onderzoek is gebaseerd?

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) licht toe dat bij een strafrechtelijke veroordeling DVZ daarvan meteen in kennis wordt gesteld. DVZ is namelijk de enige instantie die een verblijfsvergunning kan geven of intrekken. Een rechter heeft niet de bevoegdheid om een verblijfstitel in te trekken.

De spreker legt uit dat het onderzoek van DVZ zich ook kan richten op andere elementen. Zo is het mogelijk dat iemand nog een gevangenisstraf dient uit te zitten. De rechter beperkt zich enkel tot de elementen van het huwelijk of de samenwoning.

III. — BESPREKING VAN DE ARTIKELN EN STEMMINGEN

Art. 16/1 (*nieuw*)

De heren Bert Schoofs (VB) en Peter Logghe (VB) dienen amendement nr. 8 (DOC 53 2673/003) in, ten einde in het wetsontwerp een nieuw artikel 16/1 in te voegen. De voorgestelde bepaling strekt tot wijziging van artikel 10 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

M. Peter Logghe (VB) précise que cet amendement se fonde sur les considérations énoncées par des magistrats anversois lors de l'échange de vues organisé le 21 septembre 2011 par les commissions réunies de la Justice, de l'Intérieur et des Affaires sociales (voir DOC53 1787/001). L'amendement vise à supprimer les possibilités de regroupement familial sur la base de la seule cohabitation légale, en ce qui concerne le regroupement familial avec des ressortissants belges et des étrangers, non ressortissants de l'Union européenne. Il se réfère pour le reste à la justification écrite de l'amendement.

*
* *

L'amendement n° 8 visant à insérer un article 16/1 est rejeté par 10 voix contre une et 2 abstentions.

Art. 16/2 (*nouveau*)

MM. Bert Schoofs et Peter Logghe (VB) déposent l'amendement n° 9 (DOC 53 2673/003) visant à insérer, dans le projet de loi, un article 16/2. La disposition proposée modifie l'article 10*bis* de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers. Il est renvoyé pour le reste à la justification écrite de l'amendement n° 8.

*
* *

L'amendement n° 9 visant à insérer un article 16/2 est rejeté par 10 voix contre une et 2 abstentions.

Art. 16/3 (*nouveau*)

MM. Bert Schoofs et Peter Logghe (VB) déposent l'amendement n° 10 (DOC 53 2673/003) visant à insérer, dans le projet de loi, un article 16/3. La disposition proposée modifie l'article 10*ter* de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers. Il est renvoyé pour le reste à la justification écrite de l'amendement n° 8.

*
* *

De heer Peter Logghe (VB) preciseert dat dit amendement berust op de verklaringen van Antwerpse magistraten tijdens de gedachtewisseling die op 21 september 2011 werd georganiseerd door de verenigde commissies voor de Justitie, de Binnenlandse Zaken en de Sociale Zaken (zie DOC 53 1787/001). Het amendement beoogt de louter op de wettelijke samenwoning berustende mogelijkheden tot gezinshereniging af te schaffen als het gaat om gezinshereniging tussen Belgische onderdanen en niet uit de Europese Unie afkomstige vreemdelingen. Voor het overige verwijst hij naar de schriftelijke verantwoording van het amendement.

*
* *

Amendement nr. 8, dat ertoe strekt een artikel 16/1 in te voegen, wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1 en 2 onthoudingen.

Art. 16/2 (*nieuw*)

De heren Bert Schoofs (VB) en Peter Logghe (VB) dienen amendement nr. 9 (DOC 53 2673/003) in, ten einde in het wetsontwerp een nieuw artikel 16/2 in te voegen. De voorgestelde bepaling strekt tot wijziging van artikel 10*bis* van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. Voor het overige wordt verwezen naar de schriftelijke verantwoording van amendement nr. 8.

*
* *

Amendement nr. 9, dat ertoe strekt een artikel 16/2 in te voegen, wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1 en 2 onthoudingen.

Art. 16/3 (*nieuw*)

De heren Bert Schoofs (VB) en Peter Logghe (VB) dienen amendement nr. 10 (DOC 53 2673/003) in, ten einde in het wetsontwerp een nieuw artikel 16/3 in te voegen. De voorgestelde bepaling strekt tot wijziging van artikel 10*ter* van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. Voor het overige wordt verwezen naar de schriftelijke verantwoording van amendement nr. 8.

*
* *

L'amendement n° 10 visant à insérer un article 16/3 est rejeté par 10 voix contre une et 2 abstentions.

Art. 16/4 (*nouveau*)

MM. Bert Schoofs et Peter Logghe (VB) déposent l'amendement n° 11 (DOC 53 2673/003) visant à insérer, dans le projet de loi, un article 16/4. La disposition proposée modifie l'article 11 de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers. Il est renvoyé pour le reste à la justification écrite de l'amendement n° 8.

*
* *

L'amendement n° 11 visant à insérer un article 16/4 est rejeté par 10 voix contre une et 2 abstentions.

Art. 16/5 (*nouveau*)

MM. Bert Schoofs et Peter Logghe (VB) déposent l'amendement n° 12 (DOC 53 2673/003) visant à insérer, dans le projet de loi, un article 16/5. La disposition proposée modifie l'article 12*bis* de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers. Il est renvoyé pour le reste à la justification écrite de l'amendement n° 8.

*
* *

L'amendement n° 12 visant à insérer un article 16/5 est rejeté par 10 voix contre une et 2 abstentions.

Art. 16/6 (*nouveau*)

MM. Bert Schoofs et Peter Logghe (VB) déposent l'amendement n° 13 (DOC 53 2673/003) visant à insérer, dans le projet de loi, un article 16/6. La disposition proposée modifie l'article 13 de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers. Il est renvoyé pour le reste à la justification écrite de l'amendement n° 8.

Amendement nr. 10, dat ertoe strekt een artikel 16/3 in te voegen, wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1 en 2 onthoudingen.

Art. 16/4 (*nieuw*)

De heren Bert Schoofs (VB) en Peter Logghe (VB) dienen amendement nr. 11 (DOC 53 2673/003) in, ten einde in het wetsontwerp een nieuw artikel 16/4 in te voegen. De voorgestelde bepaling strekt tot wijziging van artikel 11 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. Voor het overige wordt verwezen naar de schriftelijke verantwoording van amendement nr. 8.

*
* *

Amendement nr. 11, dat ertoe strekt een artikel 16/4 in te voegen, wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1 en 2 onthoudingen.

Art. 16/5 (*nieuw*)

De heren Bert Schoofs (VB) en Peter Logghe (VB) dienen amendement nr. 12 (DOC 53 2673/003) in, ten einde in het wetsontwerp een nieuw artikel 16/5 in te voegen. De voorgestelde bepaling strekt tot wijziging van artikel 12*bis* van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. Voor het overige wordt verwezen naar de schriftelijke verantwoording van amendement nr. 8.

*
* *

Amendement nr. 12, dat ertoe strekt een artikel 16/5 in te voegen, wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1 en 2 onthoudingen.

Art. 16/6 (*nieuw*)

De heren Bert Schoofs (VB) en Peter Logghe (VB) dienen amendement nr. 13 (DOC 53 2673/003) in, ten einde in het wetsontwerp een nieuw artikel 16/6 in te voegen. De voorgestelde bepaling strekt tot wijziging van artikel 13 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. Voor het overige wordt verwezen naar de schriftelijke verantwoording van amendement nr. 8.

*
* *

L'amendement n° 13 visant à insérer un article 16/6 est rejeté par 10 voix contre une et 2 abstentions.

Art. 16/7 (*nouveau*)

MM. Bert Schoofs et Peter Logghe (VB) déposent l'amendement n° 14 (DOC 53 2673/003) visant à insérer, dans le projet de loi, un article 16/7. La disposition proposée modifie l'article 15 de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers. Il est renvoyé pour le reste à la justification écrite de l'amendement n° 8.

*
* *

L'amendement n° 14 visant à insérer un article 16/7 est rejeté par 10 voix contre une et 2 abstentions.

Art. 16/8 (*nouveau*)

MM. Bert Schoofs et Peter Logghe (VB) déposent l'amendement n° 15 (DOC 53 2673/003) visant à insérer, dans le projet de loi, un article 16/8. La disposition proposée insère dans la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, un nouvel article 20/1.

M. Peter Logghe (VB) remarque que, dans sa rédaction actuelle, le projet de loi ne permet pas de mettre systématiquement fin au droit de séjour d'un étranger qui en bénéficie grâce à un mariage ou à une cohabitation légale qui a été annulé(e). La disposition dont l'insertion est proposée impose à l'Office des Etrangers de mettre immédiatement un terme au droit de séjour dans ces situations.

*
* *

L'amendement n° 15 visant à insérer un article 16/8 est rejeté par 10 voix contre une et 2 abstentions.

*
* *

Amendement nr. 13, dat ertoe strekt een artikel 16/6 in te voegen, wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1 en 2 onthoudingen.

Art. 16/7 (*nieuw*)

De heren Bert Schoofs (VB) en Peter Logghe (VB) dienen amendement nr. 14 (DOC 53 2673/003) in, ten-einde in het wetsontwerp een nieuw artikel 16/7 in te voegen. De voorgestelde bepaling strekt tot wijziging van artikel l'article 15 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. Voor het overige wordt verwezen naar de schriftelijke verantwoording van amendement nr. 8.

*
* *

Amendement nr. 14, dat ertoe strekt een artikel 16/7 in te voegen, wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1 en 2 onthoudingen.

Art. 16/8 (*nieuw*)

De heren Bert Schoofs (VB) en Peter Logghe (VB) dienen amendement nr. 15 (DOC 53 2673/003) in, ten-einde in het wetsontwerp een nieuw artikel 16/8 in te voegen. De voorgestelde bepaling strekt tot invoeging van een artikel 20/1 in de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

De heer Peter Logghe (VB) geeft aan dat met het wetsontwerp in zijn huidige formulering niet systematisch een einde kan worden gemaakt aan het verblijfsrecht dat een vreemdeling ontleent aan het nietig verklaarde huwelijk of aan de nietig verklaarde wettelijke samenwoning. De met dit amendement voorgestelde bepaling legt de Dienst Vreemdelingenzaken op in die situaties onmiddellijk een einde aan het verblijfsrecht te maken.

*
* *

Amendement nr. 15, dat ertoe strekt een artikel 16/8 in te voegen, wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1 en 2 onthoudingen.

Art. 16/9 (nouveau)

MM. Bert Schoofs et Peter Logghe (VB) déposent l'amendement n° 16 (DOC 53 2673/003) visant à insérer, dans le projet de loi, un article 16/9. La disposition proposée modifie l'article 40bis de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers. Il est renvoyé pour le reste à la justification écrite de l'amendement n° 8.

*
* *

L'amendement n° 16 visant à insérer un article 16/9 est rejeté par 10 voix contre une et 2 abstentions.

Art. 17

L'article 17 du projet de loi contient une modification de l'article 40ter de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers.

MM. Theo Francken et Koenraad Degroote (N-VA) déposent l'amendement n° 5 (DOC 53 2673/003) visant à supprimer l'article 17 du projet de loi. La disposition proposée, qui modifie l'article 40ter de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, prévoit que "lorsqu'un certificat de non-empêchement à mariage a été délivré, il ne sera pas procédé à une nouvelle enquête à l'occasion de l'examen d'une demande de regroupement familial fondée sur le mariage célébré suite à la délivrance de ce certificat, sauf si de nouveaux éléments se présentent". M. Francken indique que l'absence d'un motif d'empêchement à mariage ne signifie pas nécessairement que le mariage projeté n'est pas un mariage de complaisance. Il estime par conséquent préférable de supprimer la disposition proposée.

La secrétaire d'État indique que l'article 17 doit être lu conjointement avec l'article 16 du projet, qui concerne la délivrance du certificat de non-empêchement à mariage par le poste consulaire. Comme le souligne l'exposé des motifs (DOC 53 2673/001, p. 15-16), "le poste consulaire de carrière délivrera le certificat s'il ressort de l'enquête que le requérant satisfait, selon le droit belge, aux qualités et conditions prescrites pour pouvoir contracter mariage. Ces qualités et conditions figurent aux articles 144 à 164 du Code civil. Cela signifie qu'il doit également être satisfait à l'article 146bis et que le certificat ne peut être délivré si le mariage

Art. 16/9 (nieuw)

De heren Bert Schoofs (VB) en Peter Logghe (VB) dienen amendement nr. 16 (DOC 53 2673/003) in, ten einde in het wetsontwerp een artikel 16/9 in te voegen. De voorgestelde bepaling strekt tot wijziging van artikel 40bis van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. Voor het overige wordt verwezen naar de schriftelijke verantwoording van amendement nr. 8.

*
* *

Amendement nr. 16, dat ertoe strekt een artikel 16/9 in te voegen, wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1 en 2 onthoudingen

Art. 17

Dit artikel strekt tot wijziging van artikel 40ter van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

De heren Theo Francken (N-VA) en Koenraad Degroote (N-VA) dienen amendement nr. 5 (DOC 53 2673/003) in, dat ertoe strekt dit artikel weg te laten.

De heer Theo Francken (N-VA) geeft aan dat met artikel 17 de volgende bepaling in de voornoemde wet zou worden ingevoegd: "Als een attest van geen huwelijksbeletsel werd afgeleverd, zal er naar aanleiding van een onderzoek van een aanvraag tot gezinshereniging gebaseerd op het voltrokken huwelijk waarvoor het attest werd afgeleverd, niet worden overgegaan tot een nieuw onderzoek, tenzij er zich nieuwe elementen voordoen." Volgens de spreker betekent het ontbreken van een reden tot huwelijksbeletsel niet noodzakelijk dat het geplande huwelijk geen schijnhuwelijk is. Hij vindt het bijgevolg beter de ontworpen bepaling weg te laten.

De staatssecretaris geeft aan dat artikel 17 moet worden gelezen in samenhang met artikel 16, dat betrekking heeft op de afgifte door de consulaire post van een certificaat waaruit blijkt dat er geen huwelijksbeletsel is. In de memorie van toelichting wordt daarover gesteld: "De consulaire beroepspost zal het attest afleveren indien na onderzoek blijkt dat de aanvrager volgens Belgisch recht voldoet aan de hoedanigheden en voorwaarden vereist om een huwelijk te mogen aangaan. Deze hoedanigheden en voorwaarden liggen vervat in de artikelen 144 tot 164 van het Burgerlijk Wetboek. Dit betekent dat ook moet voldaan zijn aan artikel 146bis

projeté est un mariage de complaisance dans le chef d'une des parties". La modification proposée à l'article 17 du projet de loi tend à éviter qu'une nouvelle enquête doive être menée lorsqu'elle l'a déjà été par le poste consulaire précité.

Compte tenu de l'explication de la secrétaire d'État, *M. Theo Francken (N-VA)* annonce le retrait de son amendement n° 5.

MM. Peter Logghe et Bert Schoofs (VB) déposent l'amendement n° 17 (DOC 53 2673/003) visant à modifier l'article 40ter de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers. La modification proposée résulte de la volonté d'empêcher tout regroupement familial sur la seule base d'une cohabitation légale. *M. Logghe* se réfère à cet égard à la justification écrite de l'amendement n° 8 (voir discussion de l'article 16/1)

*
* *

L'amendement n° 5 est retiré.

L'amendement n° 17 est rejeté par 10 voix contre une et 2 abstentions.

L'article 17 est ensuite adopté par 13 voix et une abstention.

Art.17/1 (nouveau)

MM. Bert Schoofs et Peter Logghe (VB) déposent l'amendement n° 18 (DOC 53 2673/003) visant à insérer, dans le projet de loi, un article 17/1. La disposition proposée modifie l'article 42ter de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers. Il est renvoyé pour le reste à la justification écrite de l'amendement n° 8.

*
* *

L'amendement n° 18 visant à insérer un article 17/1 est rejeté par 11 voix contre une et 2 abstentions.

en dat het attest niet kan worden uitgereikt indien het voorgenomen huwelijk een schijnhuwelijk is in hoofde van een van de partijen" (DOC 53 2673/001, blz. 15-16). De met artikel 17 van het wetsontwerp in uitzicht gestelde wijziging is bedoeld om te voorkomen dat een nieuw onderzoek moet worden uitgevoerd als zulks door die consulaire post al is gedaan.

Gelet op de verklaring van de staatssecretaris trekt *de heer Theo Francken (N-VA)* zijn amendement nr. 5 in.

De heren Peter Logghe (VB) en Bert Schoofs (VB) dienen amendement nr. 17 (DOC 53 2673/003) in, dat strekt tot wijziging van artikel 40ter van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. Met die wijziging willen zij enige gezinshereniging louter op grond van wettelijke samenwoning voorkomen. *De heer Logghe* verwijst naar de schriftelijke verantwoording van amendement nr. 8.

*
* *

Amendement nr. 5 wordt ingetrokken.

Amendement nr. 17 wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1 en 2 onthoudingen.

Artikel 17 wordt vervolgens aangenomen met 13 stemmen en 1 onthouding.

Art. 17/1 (nieuw)

De heren Bert Schoofs (VB) en Peter Logghe (VB) dienen amendement nr. 18 (DOC 53 2673/003) in, teneinde in het wetsontwerp een nieuw artikel 17/1 in te voegen, dat strekt tot wijziging van artikel 42ter van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. Er wordt voor het overige verwezen naar de schriftelijke verantwoording van amendement nr. 8.

*
* *

Amendement nr. 18, dat ertoe strekt een artikel 17/1 in te voegen, wordt verworpen met 11 stemmen tegen 1 en 2 onthoudingen.

17/2 (nouveau)

MM. Bert Schoofs et Peter Logghe (VB) déposent l'amendement n° 19 (DOC 53 2673/003) visant à insérer, dans le projet de loi, un article 17/2. La disposition proposée modifie l'article 42^{quater} de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers. Il est renvoyé pour le reste à la justification écrite de l'amendement n° 8.

*
* *

L'amendement n° 19 visant à insérer un article 17/2 est rejeté par 11 voix contre une et 2 abstentions.

Art. 18

L'article 18 ne fait l'objet d'aucun commentaire et est adopté par 13 voix contre une.

Art. 19

L'article 19 du projet de loi modifie l'article 79bis de la loi du 15 décembre 1980 qui énonce les peines d'emprisonnement et d'amendes applicable en cas de mariage de complaisance.

MM. Theo Francken et Koenraad Degroote (N-VA) déposent l'amendement n° 1 (DOC 53 2673/003) afin de compléter la disposition proposée par un 7°. M. Theo Francken souligne que l'objet de l'amendement est de priver celui qui a tenté de conclure un mariage de complaisance de toute possibilité de regroupement familial pendant un an.

MM. Francken et Degroote déposent ensuite l'amendement n° 2 (DOC 53 2673/003) qui complète l'article 19 du projet par un 8°. La disposition proposée permet au juge de priver quiconque contracte un mariage de complaisance de l'avantage en matière de séjour lié à ce mariage. Il serait illogique en effet de ne pas prévoir dans ce cas un retrait automatique du droit de séjour.

Les mêmes auteurs déposent enfin l'amendement n° 6 (DOC 53 2673/003) qui adapte la rédaction de l'article 19 proposé afin d'y augmenter le taux des

Artikel 17/2 (nieuw)

De heren Bert Schoofs (VB) en Peter Logghe (VB) dienen amendement nr. 19 (DOC 53 2673/003) in, teneinde een artikel 17/2 in te voegen. De ontworpen bepaling wijzigt artikel 42^{quater} van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. Voor het overige wordt verwezen naar de schriftelijke verantwoording van amendement nr. 8.

*
* *

Amendement nr. 19, dat ertoe strekt een artikel 17/2 in te voegen, wordt verworpen met 11 stemmen tegen 1 en 2 onthoudingen.

Art. 18

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Het wordt aangenomen met 13 stemmen tegen 1.

Art. 19

Dit artikel wijzigt artikel 79bis van de wet van 15 december 1980, dat bepaalt welke gevangenisstraffen en geldboeten van toepassing zijn in geval van een schijnhuwelijk.

De heren Theo Francken (N-VA) en Koenraad Degroote (N-VA) dienen amendement nr. 1 (DOC 53 2673/003) in, dat ertoe strekt het ontworpen artikel aan te vullen met een 7°. De heer Francken onderstreept dat dit amendement ertoe strekt diegene die een schijnhuwelijk poogt te sluiten, gedurende een jaar de mogelijkheid tot gezinshereniging te ontnemen.

De heren Francken en Degroote dienen vervolgens amendement nr. 2 (DOC 53 2673/003) in, dat ertoe strekt het ontworpen artikel aan te vullen met een 8°. Dit amendement strekt ertoe te bepalen dat de rechter diegene die een schijnhuwelijk sluit, het met dat huwelijk verbonden verblijfsrechtelijk voordeel kan ontnemen. Het zou immers niet logisch zijn om in dergelijk geval niet te voorzien in een automatische intrekking van het verblijfsrecht.

De heren Francken en Degroote dienen ten slotte amendement nr. 6 (DOC 53 2673/003) in, dat ertoe strekt de tekst van het ontworpen artikel aan te passen,

peines et le montant des amendes sanctionnant le mariage de complaisance.

MM. Peter Logghe et Bert Schoofs (VB) déposent l'amendement n° 20 (DOC 53 2673/003) visant à remplacer la disposition proposée à l'article 19 du projet de loi de manière à ce que les mariages de complaisance et la tentative de mariage de complaisance soient réprimés plus lourdement.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) juge pour sa part qu'avant d'envisager d'aller plus loin, il convient d'attendre une évaluation du système proposé et qui consiste à identifier, par le biais du Registre national, les personnes qui auront tenté de contracter un mariage de complaisance ou de faire une déclaration de cohabitation légale de complaisance ainsi que celles qui auront fait l'objet d'une condamnation pour ces faits.

La secrétaire d'État souligne que le choix de recourir au Registre national plutôt que de créer une banque de données spécifique résulte de considérations liées à la complexité mais aussi au coût d'une telle banque de données. Par ailleurs, il faut savoir que les peines d'emprisonnement et d'amendes inscrites dans le projet de loi n'ont pas été fixées de manière arbitraire: elles résultent d'un avis du Collège des Procureurs généraux.

*
* *

L'amendement n° 20 visant à remplacer l'article 19 est rejeté par 13 voix contre une.

Les amendements n°s 1, 2 et 6 sont successivement rejetés par 11 voix contre 3.

L'article 19 est ensuite adopté par 10 voix contre 3 et une abstention.

Art. 20

L'article 20 du projet de loi insère dans la loi du 15 décembre 1980, un article 79ter, énonçant les peines d'emprisonnement et d'amende applicable en cas de déclaration de cohabitation légale de complaisance.

MM. Theo Francken et Koenraad Degroote (N-VA) déposent l'amendement n° 3 (DOC 53 2673/003) afin de compléter l'article 79ter, § 2, par un alinéa 4. M. Theo Francken souligne que l'objet de l'amendement est de priver celui qui a tenté d'enregistrer une cohabitation

teneinde de strafmaat alsook de geldboeten die van toepassing zijn in geval van een schijnhuwelijk, te verhogen.

De heren Peter Logghe (VB) en Bert Schoofs (VB) dienen amendement nr. 20 (DOC 53 2673/003) in, dat ertoe strekt de bij artikel 19 ontworpen bepaling aan te passen, teneinde het schijnhuwelijk, alsook elke poging daartoe, strenger te bestraffen.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) acht het, alvorens verdere stappen worden overwogen, aangewezen een evaluatie van de ontworpen regeling af te wachten; daarbij zou via het Rijksregister worden nagegaan welke personen getracht hebben een schijnhuwelijk te sluiten of een valse verklaring van wettelijke samenwoning af te leggen, alsook welke personen voor dergelijke feiten veroordeeld zijn.

De staatssecretaris onderstreept dat de keuze om van het Rijksregister gebruik te maken in plaats van een specifieke gegevensbank op te richten, ingegeven is door overwegingen die verband houden met de complexiteit van een dergelijke gegevensbank, alsook met de kostprijs ervan. Overigens zijn de gevangenisstraffen en de geldboeten waarin het wetsontwerp voorziet, niet willekeurig gekozen; zij zijn gebaseerd op een advies van het College van procureurs-generaal.

*
* *

Amendement nr. 20, dat ertoe strekt artikel 19 te vervangen, wordt verworpen met 13 stemmen tegen 1.

De amendementen nrs. 1, 2 en 6 worden achtereenvolgens verworpen met 11 tegen 3 stemmen.

Artikel 19 wordt vervolgens aangenomen met 10 tegen 3 stemmen en 1 onthouding.

Art. 20

Dit artikel strekt ertoe in de wet van 15 december 1980 een artikel 79ter in te voegen, teneinde te bepalen welke gevangenisstraffen en geldboeten van toepassing zijn ingeval een verklaring van schijnwettelijke samenwoning wordt afgelegd.

De heren Theo Francken (N-VA) en Koenraad Degroote (N-VA) dienen amendement nr. 3 (DOC 53 2673/003) in, dat ertoe strekt artikel 79ter, § 2, aan te vullen met een vierde lid. De heer Francken onderstreept dat dit amendement ertoe strekt diegene die poogt een

légale de toute possibilité de regroupement familial pendant un an.

MM. Francken et Degroote déposent ensuite l'amendement n° 4 (DOC 53 2673/003) qui complète l'article 79ter proposé par un § 3, afin de permettre au juge de priver quiconque fait une déclaration de cohabitation légale de complaisance de l'avantage en matière de séjour lié à cette déclaration.

Les mêmes auteurs déposent enfin l'amendement n° 7 (DOC 53 2673/003) qui adapte la rédaction de l'article 20 proposé afin d'y augmenter le taux des peines et le montant des amendes sanctionnant la déclaration de cohabitation légale de complaisance.

MM. Peter Logghe et Bert Schoofs (VB) déposent l'amendement n° 21 (DOC 53 2673/003) visant à adapter la rédaction de la disposition proposée à l'article 19 du projet de loi de manière à ce que les cohabitations légales de complaisance (ainsi que la tentative) soient réprimés plus lourdement.

Le président observe qu'il existe une discordance entre la version française et la version néerlandaise du texte de l'article 79ter, § 2 proposé, en ce qui concerne les montants des amendes énoncés.

La secrétaire d'État remarque que c'est la version néerlandaise qui est correcte.

*
* *

Les amendements nos 3, 4 et 7 sont successivement rejetés par 11 voix contre 3.

L'amendement n° 21 est rejeté par 13 voix contre une.

L'article 20, tel que corrigé, est ensuite adopté par 10 voix contre une et trois abstentions.

Art. 21

L'article 21 du projet de loi insère dans la loi du 15 décembre 1980, un nouvel article 79quater qui habilite le juge ayant prononcé une condamnation sur la base des articles 79bis et ter, à prononcer la nullité du mariage ou de la déclaration de cohabitation légale.

schijn-wettelijke samenwoning te laten registreren, gedurende een jaar de mogelijkheid tot gezinshereniging te ontnemen.

De heren Theo Francken (N-VA) en Koenraad Degroote (N-VA) dienen vervolgens amendement nr. 4 (DOC 53 2673/003) in, dat ertoe strekt het ontworpen artikel 79ter aan te vullen met een § 3, teneinde te bepalen dat de rechter diegene die een verklaring van schijn-wettelijke samenwoning aflegt, het met die samenwoning verbonden verblijfsrechtelijk voordeel kan ontnemen.

De heren Theo Francken (N-VA) en Koenraad Degroote (N-VA) dienen ten slotte amendement nr. 7 (DOC 53 2673/003) in, dat ertoe strekt de tekst van het ontworpen artikel aan te passen, teneinde de strafmaat alsook de geldboeten die van toepassing zijn bij een verklaring van schijn-wettelijke samenwoning, te verhogen.

De heren Peter Logghe (VB) en Bert Schoofs (VB) dienen amendement nr. 21 (DOC 53 2673/003) in, dat ertoe strekt de tekst van de bij artikel 20 ontworpen bepaling aan te passen, teneinde het aangaan van een schijn-wettelijke samenwoning, alsook elke poging daartoe, strenger te bestraffen.

De voorzitter merkt op dat de Nederlandse en de Franse tekst van het ontworpen artikel 79ter, § 2, verschillen, meer bepaald wat de opgegeven bedragen van de geldboetes betreft.

De staatssecretaris geeft aan dat de Nederlandse tekst de juiste is.

*
* *

De amendementen nrs. 3, 4 en 7 worden achtereenvolgens verworpen met 11 tegen 3 stemmen.

Amendement nr. 21 wordt verworpen met 13 stemmen tegen 1.

Het aldus gecorrigeerde artikel 20 wordt vervolgens aangenomen met 10 stemmen tegen 1 en 3 onthoudingen.

Art. 21

Dit artikel voegt in de wet van 15 december 1980 een nieuw artikel 79quater in, dat de rechter die op basis van de artikelen 79bis en ter een veroordeling heeft uitgesproken, machtigt een huwelijk of een verklaring van wettelijke samenwoning nietig te verklaren.

Mme Julie Fernandez Fernandez (PS) et consorts déposent l'amendement n° 22 (DOC 53 2673/003) modifiant la rédaction de l'article 79^{quater}, § 1er, proposé de sorte que le juge ne pourra prononcer la nullité du mariage ou de la cohabitation légale qu'à la demande du procureur du Roi ou de toute partie ayant un intérêt à la cause. Il est renvoyé à ce sujet à l'intervention de Mme Fernandez Fernandez au cours de la discussion générale.

*
* *

L'amendement n° 22 est adopté par 11 voix contre 3. L'article 21 ainsi amendé est ensuite adopté par 13 voix contre une.

Par dérogation à l'article 82.1 du Rgt, la commission a décidé de procéder immédiatement au vote sur l'ensemble des articles qui lui ont été renvoyés.

L'ensemble des articles renvoyés à la commission a été adopté par 10 contre une et 3 abstentions.

Les propositions de loi jointes deviennent par conséquent sans objet.

Les rapporteurs,

Jacqueline GALANT
Nahima LANJRI

Le président a.i.,

André FRÉDÉRIC

Disposition nécessitant une mesure d'exécution: *Néant*

Mevrouw Julie Fernandez Fernandez (PS) c.s. dient amendement nr. 22 (DOC 53 2673/003) in, dat ertoe strekt de tekst van het ontworpen artikel 79^{quater}, § 1, in die zin te wijzigen dat de rechter de nietigverklaring van het huwelijk of van de wettelijke samenwoning enkel kan uitspreken op vordering van de procureur des Konings of van enige in het geding belanghebbende partij. In dat verband wordt verwezen naar het betoog van mevrouw Fernandez Fernandez tijdens de algemene bespreking.

*
* *

Amendement nr. 22 wordt aangenomen met 11 tegen 3 stemmen. Het aldus geamendeerde artikel 21 wordt vervolgens aangenomen met 13 stemmen tegen 1.

In afwijking van artikel 82.1 van het Reglement besluit de commissie onmiddellijk over te gaan tot de stemming over alle artikelen die haar werden overgezonden.

Het geheel van de aan de commissie overgezonden artikelen wordt aangenomen met 10 stemmen tegen 1 en 3 onthoudingen.

Dientengevolge vervallen de toegevoegde wetsvoorstellen.

De rapporteurs,

Jacqueline GALANT
Nahima LANJRI

De voorzitter a.i.,

André FRÉDÉRIC

Bepalingen die een uitvoeringsmaatregel vergen: *nihil*